

NAŠE DELO

PAPIRNICA VEVČE

LJUBLJANA, MAREC—APRIL 1982

ŠTEVILKA 3-4, LETO XXII

Obračun sindikalnega dela

25. marec 1982 — občni zbor konference OOZS Papirnice Vevče.

Iztekel se je mandat članov izvršnega odbora konference OOZS, nekaterim dvoletni, nekaterim pa dvojni — štiriletni, za vse delavce, nekatere bolj, nekatere pa iz različnih razlogov manj.

Na sedmih rednih in dveh izrednih sejah in drugih sestankih v preteklem mandatu so člani izvršnega odbora konference obravnavali predvsem:

— izpolnjevanje sklepov o sanaciji položaja v Papirnici Vevče

no nepredvidljivimi delovnimi obveznostmi in obenem pravimi in pravočasnimi prijemi »poganjati« sindikalni mehanizem. Prav iz teh razlogov so bile mnoge seje sklicane v časovnih stiskah, premalo pripravljene in premalo časa smo posvetili kontroli izvrševanja sprejetih sklepov.

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavcem v izvršnem odboru in v aktivnih komisijah, ki so samostojno in uspešno izvrševale svoje programe in s tem doprinesle k dejstvu, da so se dejavnosti, ki jih politiki običajno pridenejo

ki so se zavzeli, da bodo primereno opravljali delegatsko dolžnost. S sestanki temeljnih delegacij so še naprej težave; dobro bi bilo razširiti področje formiranja stališč. Za to bi torej morali uporabiti seje delavskih svetov, včasih zbere in podobno.

Na področju izobraževanja nismo izboljšali stanja. Seminar za sindikalne aktiviste v decembru je imel glede obiska enak rezultat kot prejšnji (okrog 2/3 predvidenih). Kazalo bi, da bi imeli predavanja z eno samo temo in jih priredili za širši krog, npr. za

Delo komisije za uresničevanje in razvoj samoupravljanja v letih 1980/81

Komisija za uresničevanje in razvoj samoupravljanja je v razpravah v OZD o samoupravni organiziranosti ugotovila, da so storjeni veliki napor za pravilno samoupravno ureditev. Število sprejetih samoupravnih sporazumov, s katerimi smo v OZD urejali notranje odnose, samoupravne pravice in dolžnosti delavcev, naloge samoupravnih organov, dohodkovno povezovanje in uresničevanje načela delitve po delu in rezultatih dela, kaže napredek pri uresničevanju ZZZ.

Pri tem se je pokazalo, da sedanje oblike organiziranosti OZD niso trajne, da jih je potrebno dopoljevati in spreminjati, kar se je pokazalo na našem primeru, ker niso bili pravilno samoupravno organizirani in so bile dane konkretne pobude družbenega pravo- branilca samoupravljanja. V komisiji se zavedamo, da se dohodkovni odnosi ne morejo vzpostaviti brez samoupravne organiziranosti združenega dela v skladu z ZZZ in da je moč samoupravno organiziranost preverjati le skozi razvoj samoupravljanja, uresničevanja dohodkovnih odnosov in povečevanja produktivnosti dela. Zato bo tudi v nadaljnjem obdobju naloga komisije za uresničevanje in razvoj samoupravljanja, da se s skupno akcijo upremo poskusu neizvrševanja ZZZ, zlasti pa vsem razdružitvam v SOZD.

Razpravljali smo o pogojih za ustanovitev TOZD Vzdrževanje in Energetika. Pogoji sicer so pozitivno pa ne bi bilo glede na zunanje izkušnje s TOZD Vzdrževanje in zaradi velike potrebe po novih delavcih.

Večkrat smo razpravljali o združitvi TOZD Tehnični papir in TOZD Grafični papir. Člani komisije smo sklenili, da se vprašanje o združitvi da v razpravo organom upravljanja obeh TOZD, ter naj se delavci samoupravno in demokratično odločijo na zborih delavcev o tem.

Glede pobude družbenega pravo- branilca samoupravljanja smo (Nadaljevanje na 4. strani)

Dve leti

Pred nami je maj.

Pred nami je, recimo, naš mesec. Naš, jugoslovanski.

Maj je najbolj naš, saj so nam majske povesti v našo zgodovino največ prinesle in tudi odnesle iz nje.

Maji so nam prinesli praznik dela in praznik zmage; praznik rojstnega dne in praznik mladosti. Z majem sta združeni dve zmagi in še tisoče in tisoče zmag in mladosti življenja. Maji so stalna, nerazdružljiva rast vseh naših zmag.

Pred nami je letošnji maj.

Za nami sta dve leti od 4. maja 1980. Od maja, ki nam je odnesel največji, najlepši del naše zgodovinske povesti. Odnesele je neprecenljiv del nas. In vsega človeštva.

Za nami je Dedinjska reka, ki teče v svetu dostojanstva in svobode, miru in ljubezni, spoštovanja in ljudskosti; in za nami je reka, ki teče brez prestanka...

Pred nami in za nami je Tito, Tito, maj vseh naših majev. Vida B.

Tovarišu Marjanu Kopeckiju, dosedanjemu predsedniku konference OOZS Papirnice Vevče, se člani sindikata iskreno zahvaljujemo za njegovo sindikalno delo v zadnjih dveh letih še posebej ob tem, ker se zavedamo, kako zelo je bil kot vodja uvoza prav ta čas, predvsem pa celo lansko leto, silno zaposlen za nabavo surovin za naše stroje, ki velikokrat prav po njegovi zaslugi niso utihnil, ob vsem tem pa je še vedno kolikor mogoče uspešno opravljal funkcije predsednika konference OOZS

Po pozivu družbenega pravo- branilca samoupravljanja,

— kadrovske zadeve,

— volitve 1982,

— gospodarski položaj delovne organizacije in druge skupne akcije.

Predsednik IO konference OOZS Marjan Kopecky je v svojem poročilu dejal:

»Osebo ocenjujem da je bilo delo IO konference v drugem delu mojega mandata, tj. v zadnjih 12 mesecih, manj uspešno. Delno iz objektivnih, pa tudi subjektivnih razlogov.

Z gotovostjo lahko trdim, da je bilo naše delo v začetku tega novega mandata pod močnim vplivom aktivnosti, ki jih je sprožila pobuda DPS. Proti sredini lanskega leta naj bi se pričeli kazati sadovi organizirane akcije, spodbujene z zahtevo DPS. Resna gospodarska situacija, povezana tudi z zastojem proizvodnje v juniju, je postavila kar precej zahtev na stranski tir, po drugi strani pa je prav resen gospodarski položaj začuda pozitivno vplival na ekonomsko in samoupravno osveščanje precejšnjega števila naših delavcev, ki sicer v normalnih časih ne bi pokazali interesa za dojemanje ekonomskega položaja papirnice. V tem času se je ponovno izkazalo, da moja izvolitev na to mesto za tak čas ni bila naprimernejša, saj je bilo v najbolj kritičnem času popolnoma nemogoče uspešno povezati odgovorno zadolžitev s časov-

sindikatu v drugi plan, odvijale uspešno in v skladu z dogovorjenimi načrti.

Svoje poročilo bi na kratko strnil na področja, ki »pokrivajo« politične naloge naše organizacije in katera smo postavili v usmeritve za delo v tem preteklem obdobju.

Najbolje smo izvrševali svoje naloge na področju informiranja. V preteklem težkem gospodarskem položaju smo zagotovili vsak čas popolne informacije o položaju papirnice, tako finančnem

novozvoljene vodje delegacij za SIS in ZZZ. Pri tem bi dosegli večji obisk in hitrejšo korist.

Pri nadaljnjem razvoju samoupravljanja so se uresničili dvomi o hitri realizaciji ukrepov, ki so izhajali iz pobude DPS. Šele zdaj prihajamo v obdobje, da lahko z delno rešitvijo kadrovskih vprašanj pričnemo razmišljati o realizaciji glavnih nalog. Rešitev od zunaj nismo »prepisovali« v naše akte, laične skupine v posameznih sindikalnih organizacijah smo formirali, manjkalo pa nam

Vsem delavcem vevške papirnice in drugim bralcem našega glasila čestitamo za praznik dela 1. maj!

Uredništvo

kot tudi o surovinski oskrbi. Enako je bilo poskrbljeno za razpravo na zborih. Vsak količkaj prizadeven delavec je lahko slišal ali razbral najpomembnejše podatke. Tudi ob nenormalni situaciji pri naših prodajnih cenah smo zagotovili popolne informacije.

Pri nadaljnjem razvijanju delegatskega sistema nismo bili posebej uspešni. Dobro bi bilo, ko bi dosegli, da bi sredine, od koder izvirajo delegati, dosledno terjale odgovornost od svojih delegatov,

je okostje pravilnikov o razvidu del, katere naj bi skupine usklajevale.

Socialne naloge sindikata smo izvrševali uspešno in v dogovoru z odbori vseh organizacij, kar bo razvidno iz posebnega poročila.

Skupne akcije, ki jih je kar nekaj bilo, npr. Pečar za 1. maj, Pohod ob žici, proslave za 27. april, 29. november, so bile uspešno organizirane, za kar se še ponovno zahvaljujem za sodelovanje vsem, ki so k takšnim uspehom pripomogli.

MAJ, PRVI MAJ! Simbol pomladi, praznik rož, zelenja, praznik ljubezni in veselja nad življenjem. Simbol dolge, težke in krvave borbe delavskega razreda za kruh, obstoj in oblast. Praznik zmage nad smrtjo, praznik luči in svetlobe, ki premaguje temo in ki ne bo več ugasnila. Njen topel sij bo posvetil tudi tja, kjer so ljudje še lačni kruha in svobode. Toplota, ki jo izžareva, daje upanje in vero, daje pogum vsem ljudem in jih kliče, da požanjejo bogate plodove, ki zorijo iz znoja in krvi razreda, kateremu je zgodovina določila, da spremeni svet:

Mi vse ustvarjamo na svetu,
zato naj vse bo naša last;
zato naj delavcu in kmetu
pripada tudi vsa oblast!

Gibanje proizvodnje v mesecu februarju in marcu 1982

TOZD TEHNIČNI PAPIR

	Doseženo			Plan 1982 φ mes.	Indeks doseganja plana I.-III. 82
	II. 82	III. 82	φ I.-III. 82		
Proizvodnja:					
Papir skupaj ton:	3.025	3.290	3.054	2.724	112
— od tega klasični papirji	1.671	1.843	1.696	1.470	115
— od tega premazani papirji	1.355	1.447	1.358	1.254	108
Lesovina ton	389	389	378	333	114
Električna energija Mwh	3.409	4.179	3.931	3.500	112
Izvoz ton	1.165	1.135	1.054	1.169	90

Izkoriščenost zmogljivosti papirnih strojev:

	Doseženo			Plan 1982
	II. 82	III. 82	φ I.-III. 82	
II. PS	96,4	97,0	94,5	93,0
III. PS	96,9	95,6	93,1	91,7
VI. PS	95,7	94,5	93,2	91,1
Skupaj:	96,3	95,7	93,6	91,9
Izmet v %:				
klasični papirji	11,8	11,3	11,3	12,1
premazani papirji	17,2	16,2	20,6	22,6

Kljub izredno slabi preskrbljenosti s surovinami so bili proizvodni rezultati nadvse ugodni, saj je bila proizvodnja na vseh področjih presežena. Tako je bila proizvodnja papirja v teh dveh mesecih v povprečju višja od planirane kar za 16% lesovine je bilo izdelano 17% več ter električne energije 8%. Le izvoz papirja je bil nižji od predvidenega; glavno breme je v tem trimesečju padlo na TOZD GP. Na proizvodnjo so ugodno vplivali izredno nizki zastoji, nižji izmet ter struktura proizvodnega programa, ki je vseboval papirje višjih gramskih tež. Tako je bilo izdelanih manj izvoznih kvalitet (kulerjev, bankpost papirjev) ter več standardnih vrst ter tapetnih papirjev.

Spričo programskih potreb v osnovni proizvodnji ter normalni oskrbi z brusnim lesom je bila tudi proizvodnja lesovine nadpovprečno visoka.

TOZD GRAFIČNI PAPIR

	Doseženo			Plan 1982 φ mes.	Indeks doseganja plana I.-III. 82
	II. 82	III. 82	φ I.-III. 82		
Proizvodnja papirja ton:	2.791	3.820	3.331	3.092	108
Izvoz ton	1.291	1.175	1.583	1.167	136
Izkoriščenost zmoglj. V. PS %:	88,3	91,4	87,0	83,9	
Izmet v %:	9,3	10,6	11,0	15,8	

Medtem ko v mesecu februarju ni bila dosežena planirana proizvodnja, pa je bil v mesecu marcu postavljen rekord. Slabša proizvodnja v mesecu februarju je bila posledica majhnega števila obratnih dni ter proizvodnje papirjev nizkih gramskih tež, nasprotno pa so bile gramске težje papirjev v mesecu marcu nadpovprečno visoke. Na izredno proizvodnjo v mesecu marcu so razen tega vplivali, kot je razvidno iz stopnje izkoriščenosti V. PS. Izredno nizki zastoji, pa tudi izmet je bil v stalnem upadu. Teža povečanega izvoza je v I. trimesečju padla na TOZD GP, saj je bilo namenjeno za izvoz kar 47% od celotne proizvodnje, s planom predvideni izvoz pa je bil presežen za 36%.

Če smo v I. trimesečju kljub izredno kritični oskrbi z osnovnimi surovinami obratovali neprekinjeno, pa je bila že v aprilu zaradi pomanjkanja celuloze — predvsem listavcev — prekinjena tako ugodna dinamika proizvodnje.

TOZD VETA

	Doseženo			Plan 1982 φ mes.	Indeks doseganja plana I.-III. 82
	II. 82	III. 82	φ I.-III. 82		
Proizvodnja:					
Tapete rolic	127.829	325.993	242.982	233.300	104
Lepilo zavrtkov	13.890	30.575	20.922	29.166	72

Tudi proizvodnja tapet je bila presežena, čeprav sodi I. trimesečje v še takoimenovano zimsko, prodajno neugodno sezono. Ugodna proizvodnja je le odraz konjunktura in izvoza tapet.

Delegati poročajo

Z zbora varčevalcev Gospodarske banke Ljubljana na območju občine Ljubljana Moste-Polje, poroča Franc Fras:

Zbora varčevalcev, ki je bil 22. 2. 1982 v Domu Španski borci, so se udeležili predstavniki družbenopolitičnih skupnosti, združenja samostojnih obrtnikov, društev upokojencev, krajevnih skupnosti, mentorji in delavci pionirskih hranilnic, delegati sveta varčevalcev in delavci Gospodarske banke Ljubljana.

Na zborih so bili varčevalci seznanjeni z delom sveta varčevalcev, z informacijo o poslovni aktivnosti banke v letu 1981 na poslih z občani in planskimi dokumenti na področju zbiranja in usmerjanja sredstev občanov za leto 1982.

V razpravah so varčevalci menili, da je program sektorja za poslovanje z občani zelo zahteven. Navzoči so bili enotnega mnenja, da naj banka vključi novo zaposlene in še ne vključene delavce OZD v izplačilo osebnih dohodkov prek banke. Nadaljnja akcija naj bi bila preusmerjanje izplačevanja osebnih dohodkov in pokojnin iz hranilnih knjižic na tekoče račune.

Banka v preteklem letu ni bila dovolj uspešna z akcijo prenosa izplačevanja pokojnin v banko, zato so bili upokojenci mnenja, da je banka na tem področju premalo aktivna.

Upoštevač pripombe varčevalcev, da ima banka premalo propagandnih prospektov in sporočil o novostih na področju poslovanja z občani sta LB — Združena banka in Gospodarska banka Ljubljana izdali več tovrstnih prospektov.

Nadalje so delegati obravnavali:

- informacijo o možnosti prenosa izplačevanja pokojnin preko banke;
- poročilo o gibanju sredstev in kreditov občanov v letu 1981 v Gospodarski banki Ljubljana;
- poročilo o izvajanju akcij informativno propagandne dejavnosti banke v letu 1981;
- načrt uresničevanja srednjeročnega plana v letu 1982 na področju poslovanja z občani, realizacija v letu 1981 in program dela sektorja za poslovanje z občani za leto 1982.

Analiza razvoja poslovanja z občani v letu 1981 kaže, da so se sredstva občanov v preteklem letu povečala za 5323 milijonov dinarjev. Stanje sredstev konec leta 1981 znaša 21.404 milijonov dinarjev in je za 33% večje kot stanje na začetku leta.

Povečanje pa ne izvira samo iz varčevanja, saj je 39% povečanja nastalo zaradi spremembe tečaja dinarja — tečajnih razlik, 29% zaradi pripisa obresti in le 32% je čistega neto povečanja.

V celotni strukturi sredstev, združenih in zbranih v banki, znašajo sredstva občanov 30%.

Po načrtu naj bi se sredstva občanov v letu 1981 povečala za 81% ali za 2890 milijonov dinarjev. Doseženo stanje sredstev koncem leta pa je za 13% večje od načrtovanega; pri deviznih sredstvih je načrt presežen za 18%, pri dinarskih sredstvih pa za 8%.

Precej višji porast je tudi pri dolgoročnih dinarskih depozitih kot posledica vezave dinarske protivrednosti od občanov odkupljenih deviz kot pogoj za pridobitev dinarskih kreditov.

Stanje hranilnih vlog in tekočih računov je večje kot smo predvidevali. Pri teh oblikah varčevanja so s precejšnjim deležem udeleženi občani, ki prejema osebni dohodek preko banke in upokojenci. Število prenosov se je v letu 1981 povečalo za ca. 13.000 novih delavcev in ca. 1600 novih upokojencev.

V stanju hranilnih vlog je zajeto tudi mladinsko varčevanje. V letu 1981 je bilo vključenih na novo ca. 8000 mladih varčevalcev v organizirano varčevanje.

V začetku julija 1981 je banka povečala obrestno mero na žiro računih občanov na 7,5% in s tem poenotila obrestno mero z ostalimi vpoglednimi računi. Z

enotno obrestno mero naj bi se ta sredstva dalj časa zadrževala na teh računih in manj prelivala na ostale dinarske račune. Cilj je bil uresničen, saj se je stanje na žiro računih povečalo za 59% oz. je večje za 50% od načrtovanega.

Zbrana sredstva občanov so bila skladno z usmeritvami srednjeročnega plana banke usmerjena v kreditiranje občanov in v kreditiranje gospodarstva.

Banka je tudi v preteklem letu odobrvala potrošniške kredite prek enot banke in preko OZD za kritje potrošniških kreditov. Odobravanje je potekalo v skladu z uredbo o splošnih pogojih za potrošniške kredite. Prav sprememba te uredbe v mesecu aprilu 1981 je vplivala, da so se že tako zaostreni pogoji še poslabšali.

Uredba je povečala odstotek lastne udeležbe občana pri najemanju kredita in ukinila možnost nakupa vrste proizvodov na potrošniški kredit. To se je odrazilo tudi v spremenjeni strukturi potrošniških kreditov po namenu. Po številu zahtevkov je bilo odob-

Kljub zaostrenim gospodarskim razmeram pa ocene kažejo, da se je varčevanje odvijalo po načrtu. Cilji, izboljšati kvaliteto bančnih storitev, so se delno uresničili s poenotenim poslovanjem pasivnih poslov, s sprejetjem pravilnikov za hranilne vloge, tekoče račune, žiro račune in devizne račune in izobraževanjem delavcev, ki delajo na poslih z občani. Pospeševano je bilo brezgotovinsko poslovanje preko tekočih in žiro računov ter razširjeno tudi na devizno področje z euročekom.

Kar zadeva zlivanje in usmerjanje sredstev občanov v letu 1982, bodo tudi v bodoče upoštevani planski dokumenti za srednjeročno obdobje, kakor tudi resolucija o družbenoekonomski politiki in razvoju v letu 1982 s ciljem, nadaljevati stabilizacijsko politiko in ukrepe, ki so bili postopoma uveljavljeni že v letih 1980 in 1981.

Predvideno je, da se bodo sredstva občanov povečala za 3530 milijonov dinarjev skupaj s pripisanimi obrestmi. Stanje sredstev bo konec leta predvidoma

Udeleženci proizvodnega dela na strokovnem predavanju o proizvodnji lesovine v naši DO

renih kar 53% za kratkoročne gotovinske kredite za izredne potrebe in le 5% zahtevkov za avtomobile, ki so imeli v preteklih letih prevladujoč delež. V vrednosti potrošniških kreditov pa je udeležba posameznih namenov naslednja: 43% je bilo odobreno za industrijsko blago, 26% za avtomobile, 16% za gotovino, 11% za pohištvo in 4% za ostale namene.

Pod načrtovanim stanjem so tudi potrošniški krediti OZD za kritje potrošnih dobrin. Njihovo stanje je ob koncu leta nižje za 114 mio dinarjev od stanja na začetku leta.

Banka je v skladu s poslovno politiko in dogovori o kreditiranju malega gospodarstva usmerila del zbranih sredstev tudi občanom, ki samostojno opravljajo gospodarsko dejavnost in pa kmetom. Kredite je odobrvala po poslih za obratna sredstva in za investicije.

Investicijske kredite je banka odobrvala po pravilniku o pogojih občanom na podlagi vezave dinarskih sredstev ali prodaje deviznih sredstev za pospeševanje zasebne gospodarske dejavnosti. V tem pravilniku so bili vključeni tudi kmetje. V letu 1981 je bilo odobrenih 279 zahtevkov v znesku 125.286 tisoč dinarjev, kar je vrednostno za 59% več kot v letu 1980.

V letu 1981 je bila popetrena kreditna ponudba z novima oblikama kreditiranja na podlagi vezave dinarskih sredstev ali prodaje deviz in vezave dinarske protivrednosti prodanih deviz.

Praznik naše občine 27. april in ustanovitev OF

bomo množično počastili z osrednjo proslavo v domu ŠPANSKI BORCI, kjer bo v kulturnem programu nastopil tudi vevški pevski zbor.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Gospodarjenje v lanskem letu je bila težka preizkušnja naših sposobnosti

Znašli smo se v izredno težki situaciji z oskrbo z osnovnimi surovinami, pred nami so bile izredno velike izvozne obveze, poleg tega pa nesorazmerno s cenami repromateriala izredno nizke in neusklađene cene naših izdelkov z ostalimi proizvajalci. Cene nam je uspelo uskladiti v mesecu decembru, kar pa ni bistveno vplivalo na poslovni uspeh leta. Kljub vsem naštetim težavam smo leto zaključili dokaj uspešno, čeprav slabše kot leta 1980 in kot smo predvidevali z

letnim planom. Vse TOZD so poslovale pozitivno, odločilno pa je vplivala na doseženi rezultat TOZD Veta z izredno povečano proizvodnjo, povečanim izvozom ter z novo kolekcijo, ki je imela tudi nove cene. Papirja smo proizvedli manj kot leta 1980, smo pa zato izdelovali zahtevnejše vrste nizkih gramskih tež za izvoz in tako lahko proizvodnjo ocenimo kot ugodno.

Proizvodni in finančni rezultati za celotno DO in za posamezne TOZD so bili naslednji:

Celotno podjetje:

Elementi	Doseženo		Plan 1981	Indeks L. 1980 = 100	Plan
	1981	1980			
Celotni prihodek	2.845.531	2.131.231	2.756.112	134	103
Porabljena sredstva	2.189.465	1.556.742	2.112.832	141	104
Dohodek	656.048	574.489	643.280	114	102
Čisti dohodek	410.563	382.194	442.286	107	93
OD bruto	268.062	223.817	250.952	120	107
Ostaneček za sklade z amort. nad predp. st.	151.178	176.445	210.355	86	72

Rast porabljenih sredstev je bila večja od rasti celotnega prihodka, kar kaže, kot je omenjeno že uvodoma, na večjo rast cen repromaterialov od rasti cen izdelkov. Razen visokih material-

nih stroškov smo zabeležili 54% porast obresti od kreditov za osnovna sredstva (V. PS) glede na leto 1980 zaradi tečajnih razlik pri inozemskih kreditih.

TOZD TEHNIČNI PAPIR

	Doseženo		Plan 1981	Indeks L. 1980 = 100	Plan
	1981	1980			
1. Proizvodnja:					
Papir skupaj ton:	33.238	34.728	33.290	96	100
— od tega klasični	18.664	19.261	16.830	97	111
— od tega premazani	14.574	15.467	16.460	94	89
Lesovina ton	4.375	4.105	4.000	107	109
El. energija Mwh	43.087	46.605	42.000	93	103
Para Mwh	316.271	311.977	315.961	101	100
2. Realizacija (eksterna):					
Papir skupaj v 000 din	1.115.286	908.048	1.192.935	123	94
— od tega izvoz v tonah	13.567	10.949	13.500	124	101
— od tega izvoz v 000 din	422.480	279.113	365.250	151	116
3. Stopnja izkoriščenosti papirnih ter premaznega stroja:					
Papirni stroji %	91,9	92,1	92,3		
Premazni stroj %	92,0	62,4			
4. Izmet v %:					
Papirni stroji	12,1	10,8	12,1		
Premazni stroj	22,6	21,3	22,9		
5. Poslovni uspeh v 000 din:					
Celotni prihodek	1.536.280	1.201.246	1.681.398	128	91
Porabljena sredstva	1.252.051	910.657	1.374.277	137	91
Dohodek	284.229	290.590	307.121	98	93
Čisti dohodek	200.341	218.282	229.910	92	87
Bruto OD	138.778	115.487	131.942	120	105
Ostaneček za sklade z amort. nad predp. st.	66.035	106.517	102.096	62	65

Manjša proizvodnja papirja glede na leto 1980 je bila posledica programskih sprememb, ki jih je narekoval povečan izvoz, delno pa tudi kritična oskrba z osnovnimi surovinami, ki je povzročila tudi zastoj v proizvodnji. Zaradi izvoza smo izdelovali papirje nižjih gramskih tež in večje količine klasičnih papirjev. Težka oskrba z osnovnimi surovinami je povzročala hude programske težave; zaradi tega smo program sestavljali sproti, posledica pa so bile težave z doseganjem kvalitete.

Proizvodnja lesovine je bila z ozirom na programske potrebe v osnovni proizvodnji znatno presežena. Nižja proizvodnja, povečan izvoz ter neusklađene cene naših izdelkov z ostalimi jugoslovanskimi proizvajalci so bistvo slabšega finančnega uspeha TOZD tako v primerjavi z letom 1980 kot tudi s planom. Za sklade je ostal le 65% od predvidenih ter 62% od doseženih skladov v letu 1980, da ne govorimo o realni vrednosti tega ostanka.

TOZD GRAFIČNI PAPIR

	Doseženo		Plan 1981	Indeks L. 1980 = 100	Plan
	1981	1980			
1. Proizvodnja:					
Papir ton	38.185	37.850	36.760	101	104
2. Realizacija (eksterna):					
Papir v 000 din	1.366.561	971.966	1.297.862	141	105
— od tega izvoz v tonah	14.021	5.987	16.500	234	85
— od tega izvoz v 000 din	431.837	147.265	425.890	293	101
3. Stopnja izkoriščenosti V. PS	83,9	83,5	85,8		
4. Izmet v %:	14,7	18,8	18,3		
Poslovni uspeh v 000 din:					
Celotni prihodek	1.338.879	964.064	1.261.031	139	106
Porabljena sredstva	1.163.107	791.243	1.106.463	147	105
Dohodek	175.772	172.821	154.568	102	114
Čisti dohodek	58.827	65.869	52.906	89	111
Bruto OD	40.834	33.920	37.154	120	110
Ostaneček za sklade z amort. nad pred. st.	16.245	40.488	24.127	40	67

S podobno problematiko kot TOZD Tehnični papir se je v letu 1981 soočala tudi TOZD Grafični papir: izredno povečan izvoz, težave z oskrbo z osnovnimi surovinami, spreminjanje proizvodnih programov ter težave z doseganjem kvalitete. Zaradi pomanjkanja celuloze se je stroj ce-

V letu 1980 je bil v naši DO DOHODEK NA DELAVCA 467.127 din, v lanskem letu pa se je dvignil na 530.365 din.

TOZD VETA

	Doseženo		Plan 1981	Indeks L. 1980 = 100	Plan
	1981	1980			
1. Proizvodnja:					
Tapete rolic	3.238.811	2.334.124	2.500.000	139	130
Lepilo zavitek	242.350	344.490	300.000	70	81
2. Realizacija (eksterna):					
Tapete in lepilo v 000 din	284.931	156.061	247.365	183	115
Izvoz tapet rolic	934.625	298.424	1.250.000	313	75
3. Izkoriščanje zmogljivosti tapetnih strojev	65,5	52,0	57,8		
4. Izmet v %	9,2	9,4			
5. Poslovni uspeh v 000 din:					
Celotni prihodek	274.648	151.094	243.290	182	113
Porabljena sredstva	189.256	107.794	154.346	176	123
Dohodek	67.905	29.392	74.001	231	92
Bruto OD	17.327	13.230	14.435	131	120
Ostaneček za sklade z amort. nad predp. st.	54.893	20.455	63.934	268	86

Praznik dela bomo vevški papirničarji zopet praznovali na našem tradicionalnem prvomajskem shodu na Pečarju. Letos se nam bodo še v večjem številu pridružili delavci drugih moščanskih OZS, pokroviteljstvo tega velikega delavskega shoda pa je prevzel Občinski sindikalni svet občine Ljubljana Moste-Polje

TOZD Veta je v letu 1981 dosegla nadpovprečno visoke proizvodne in finančne rezultate. Tako je proizvodnja tapet v primerjavi z letom 1980 porasla kar za ca. 40% ter za 30% v primerjavi s planom. Ugodne prodajne možnosti doma in izvoz v ZSSR, s tem v zvezi pa povečana storilnost in boljša izkoriščenost tapetnih strojev, so glavni razlogi za povečanje proizvodnje. Večja proizvodnja se je odražala tudi na ugodnem finančnem rezultatu, kljub poravnavi po samoupravnem sporazumu z ozirom na koriščenje uvoznih pravic, ker TOZD Veta ni imela konvertibilnega izvoza. Porast celotnega prihodka je bil kljub temu še vedno večji od rasti porabljenih sredstev, ker smo z novo kolekcijo dosegli tudi višje cene.

TOZD Blagovni promet

Problematika je bila in ostala v glavnem enaka; izredno pove-

NAŠA RENTABILNOST: v letu 1980 je bil dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi 27,7%, v letu 1981 pa 27,6%; torej je opazen rahel padec rentabilnosti v DO.

lo dvakrat ustavil, zaradi česar je izpadlo ca. 1500 ton papirja. Kljub navedenim težavam je bila proizvodnja višja od dosežene v letu 1980 in od planirane, kar kaže na še ne do konca izkoriščeno zmogljivost V. PS, zabeleženo pa je bilo tudi manj izmeta. Znižanje akumulativnosti je podobno kot v TOZD TP odraz hitrejše rasti proizvodnih stroškov, od rasti celotnega prihodka, razen tega pa še izredno visoke obresti od kreditov za osnovna sredstva. Iz tega razloga so bili skladi za več kot polovico nižji od doseženih v letu 1980.

či dobavitelji niso držali pogodbenih količin, oz. so za dobave zahtevali devizno participacijo, za kar pa nismo bili sposobni. Prav tako pa nam manjkajočih količin zaradi znanih ukrepov ZIS in SISEOT tudi iz uvoza ni bilo vedno mogoče preskrbeti. Iz tega razloga so se papirni stroji dvakrat celo ustavili, proizvodni problemi pa so se reševali in se še rešujejo iz dneva v dan, kar pomeni neprestane menjave programov, uporabo neustreznih surovin ter težave z doseganjem kvalitete. Vse to se je odražalo v večkratnih izdelavah za izvoz, za izvoz neprimeren papir pa smo prodajali doma, za katerega pa nismo mogli iztržiti toliko, kot bi lahko sicer, če bi program izbirali po donosnosti. Takih papirjev je bilo v letu 1981 ca. 8000 ton. Kot že omenjeno, se zaradi povečanega izvoza nismo mogli držati pogodbenih količin za vse naše kupce, posebno še, ker so imeli priorite-

PADEC AKUMULATIVNOSTI: akumulacija nam je v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi padla s 7,2% v letu 1980 na 5,0% v lanskem letu, glavni vzrok za padec akumulativnosti so visoke obresti za kredite.

to tisti kupci, ki so za nas združevali devizna sredstva. Izvoz papirja smo glede na leto 1980 povečali kar za 61% in poudariti velja, da smo ta dosežek realizirali z nadpovprečnimi napori. Zanimalo se je pri (ne)ustreznih surovinah, s tem v zvezi s kvaliteto proizvodov, neizpolnjevanjem dobavnih rokov, nasploh smo za tako dinamično slabo pripravljeno, kadrovske in tehnološko. Množile so se — in se še — reklamacije tudi iz manj zahtevnih tržišč, nekateri naši stalni kupci pa so se nas zaradi tega začeli izogibati. Iskati smo morali nove kupce, a kaj, ko poslovanje z njimi ni nič boljše.

Prodaja tapet pa je bila letos izredno uspešna tako količinsko, kot tudi finančno. Kljub trikratno povečanemu izvozu glede na leto 1980 smo tudi na domačem tržišču povečali prodajo za 12%, kar pa ni zadostilo povpraševanju niti po količini, niti po asortimanu. Tudi z lepilom nismo mogli slediti povpraševanju zaradi pomanjkanja uvoznih komponent za proizvodnjo le-tega.

Vsa opisana problematika tako proizvodnih TOZD kakor tudi TOZD BP velja tudi za letošnje leto. Še vedno se soočamo z nepreskrbljenostjo s surovinami, proizvodnimi težavami, neustrezno kvaliteto, izredno dinamično izvoza, le finančna situacija je z uskladitvijo cen trenutno ugodnejša in bo ostala taka le pod pogojem, da se bodo cene materialov gibale v resolucijskih okvirih.

Milena Avbelj

Obiskali so nas: inž. Slavko Cerpič, direktor predstavništva Generalaexporta v Ljubljani (drugi levo), predsednik PO Generalaexport Beograd tov. Milorad Savičević (četrti levo) in tov. Razlić Čedomir, svetnik pri Generalaexportu Ljubljana (prvi desno). Generalaexport je izvozno-uvozna hiša, ki za nas posreduje naročila za nekatera tržišča, predvsem klirinška — pretežno Sovjetska zveza

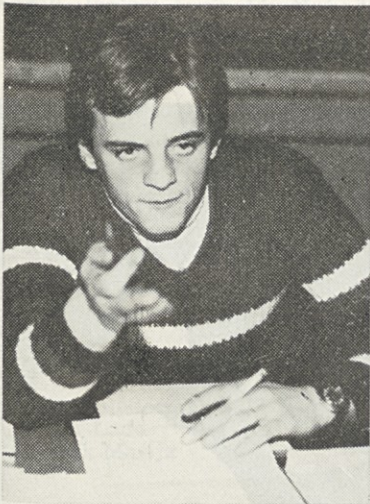
Foto vesti o delu mladih

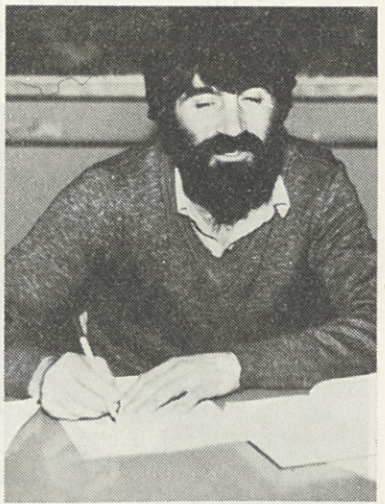
Na ustanovni konferenci OO ZSMS Papirnice Vevče, ki je bila 16. marca 1982 v kulturnem domu Vevče, se je zbralo 69 mladincev, predstavniki delovne organizacije in predstavniki občinske konference ZSMS Ljubljana Moste-Polje. (foto Morjan Penca)

Direktor delovne organizacije mr. Stane Ermene je zbranim mladincem na ustanovni konferenci OO ZSMS Papirnice Vevče orisal zgodovinsko pot Zveze socialistične mladine, poudaril pomembnost organiziranosti mladih in novoustanovljeni mladinski organizaciji v naši tovarni zaželel plodno delo. (foto Marjan Penca)

Delibegovič Anže — predsednik OOZSMS Papirnice Vevče

Sekretar OO ZSMS naše DO je Babovič Vukmir (na fotografiji). Predstavnica mladine v komiteju za SLO pa je Lovrič Zorica.

Dan zmage

bomo vevški papirničarji kot že vrsto let tudi letos proslavljali z našim tradicionalnim pohodom PO POTEH SPOMINOV IN TOVARISTVA. Krenili bomo z Urha in dolgi koloni po dobro poznani poti partizanske Ljubljane in se udeležili sklepnega slavlja na Trgu revolucije skupaj s tisočeriimi drugimi pohodniki. V. B.

V ČASU PREDKONGRESNE AKTIVNOSTI

Programske usmeritve naših osnovnih organizacij ZK

Na prvih sestankih OOZKS vseh temeljnih organizacij in DSSS smo poleg ostale problematike obravnavali in sprejeli tudi programske usmeritve za delovanje naših štirih OOZK.

V njih smo zapisali, da je ena glavnih nalog naše bodoče aktivnosti izboljšanje članstva s področij, ki so odločilnega pomena za učinkovito dejavnost članstva ZK. Izboljšanje bomo organizirali v obliki kratkih, dobro pripravljenih seminarjev, pri čemer računamo na pomoč občinske konference ZK Moste-Polje.

Več pozornosti kot doslej bomo posvetili kadrovanju. V ta namen so že izoblikovane skupne programske usmeritve delovanja kadrovnih komisij v okviru OOZK z namenom, da poenotimo delovanja na tem področju ter izboljšamo kvalitete kadrovanja v OOZK. Pomembna naloga kadrovnih komisij bo tudi spremljanje kadrovske problematike na nivoju TOZD in DO kot celote. V OOZK, kjer zaradi majhnega števila članstva nimajo kadrovnih komisij, opravlja to delo sekretariat OOZK.

V vseh OOZK bomo stremeli k čim boljši obveščenosti in poznavanju problemov s področja gospodarske problematike, kajti težak gospodarski položaj tako doma kot tudi v svetu zahteva od nas seznanjenost z vsemi problemi in težavami in pravičen pristop pri obravnavanju le-teh.

Nadaljnji razvoj temeljnega sistema socialističnega samoupravljanja je odgovorna naloga ZK, zato bomo zahtevali nadaljevanje dela pri usklajevanju samoupravnih aktov z zahtevami zakona o združenem delu ter uveljavljanje teh zahtev v praksi. Zavzemali se bomo, da se na učinkovit način pristopi k reševanju problematike našega sistema nagrajevanja po rezultatih dela ter zahtevali, da se uresničijo zahteve družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo. Samoupravna organiziranost v naši DO mora biti takšna, da bo zagotovljena čim boljše delovna učinkovitost in sočasno uresničene zahteve zakona o združenem delu.

Ker je gospodarska stabilnost eden od osnovnih pogojev politične stabilnosti naše družbe, bomo zahtevali, da se upoštevajo vse pozitivne pobude za izboljšanje gospodarskega položaja TOZD in DO:

- povečanje delovne discipline,
- varčevanje na vseh področjih (surovine, energija, promaterial),
- izboljšanje kvalitete naših proizvodov,
- doseganje plana izvoza,
- hitrejše uveljavljanje dosežkov raziskovalnega dela,
- hitrejša realizacija predlaganih inovacij, ki predvidevajo večjo produktivnost,

zmanjševanje stroškov, izboljšanje kvalitete itd.,

— učinkovitejše delo pri pripravi nove oblike organiziranosti tehnološkega, tehničnega in investicijskega razvoja naše DO,

— kadrovanje v OOZK ter spremljanje kadrovanja v celotni DO.

Uresničevanje naštetega je osnovni pogoj za stabilizacijo našega gospodarstva, zato bodo OOZK z IO OOZS in samoupravnimi organi trdno vztrajale na tem, da te usmeritve izpeljemo.

18. marca 1982 smo imeli skupni sestanek vseh sekretariatov OOZK. Na podlagi obširne razprave smo sekretarji oblikovali sklepe oz. stališča, ki jih bomo podali (po predhodni obravnavi na sestankih OOZK v TOZD) na razširjenem političnem aktivu, katerega sklic je predviden v kratkem. Stališča se med drugim navezujejo na kadrovanje v DO, (ne)aktivnost delavcev pri delu samoupravnih organov, informiranje delavcev, prizadevanja vseh zaposlenih za doseganje stabilizacijskih ciljev itd.

Mislim, da je mnenje vseh komunistov v tovarni, da se mora naša sedanja aktivnost pred 9. kongresom ZKS v enaki meri nadaljevati tudi naprej, se podaljšati v naslednje kongresno obdobje, kajti le kontinuirano delovanje zagotavlja uspeh.

Brane Avsec

Obračun sindikalnega dela

(Nadaljevanje s 4. strani)

mo brezplačno na osnovi članske izkaznice. Včlanjenih je 26 članov, ki so si v treh mesecih izposodili približno 100 knjig. Knjižnica je odprta vsak torek od 14. do 15. ure in vsak četrtek od 18. do 19. ure.

V letu 1981 je komisija za kulturo posredovala vstopnice za naslednje prireditve: poletni festival v Križankah (168 obiskovalcev); koncert v Hali Tivoli (50 obiskovalcev); beli koncert v Hali Tivoli (248 obiskovalcev); v gledališki sezoni 1981/82 pa je bilo razdeljenih 239 vstopnic in sicer za Mestno gledališče 161, za Dramo 39 in za Opero 39.

Za naš kolektiv je število posredovanih vstopnic zelo razveseljivo.

Ob spominskih dnevih in državnih praznikih je komisija organizirala proslave, ki so bile izvedene izključno v domači zasedbi:

- počastitev slovenskega kulturnega praznika 8. februarja, proslava za 1. maj, 29. november in prireditve dedka Mraza.

Na predvečer pevskega tabora v Stični je bil v kulturnem domu organiziran koncert štirih pevskih zborov. Sodeloval je tudi naš pevski zbor; enega od gostujočih zborov so naši pevci tudi prenočili.

Zaradi neogrevane dvorane pa je od jeseni do spomladi razen nujnih proslav nemogoče organizirati kakršnokoli drugo dejavnost v kulturnem domu.

Za literarno dejavnost pravzaprav ni skupine, pač pa se redki posamezniki predstavljajo v našem glasilu in sodelujejo kot recitatorji oziroma povezovalci na prireditvah in proslavah.

Likovno skupino sestavljajo slikarji samorastniki, ki individualno ustvarjajo likovna dela, razstavljajo pa skupno ali posamezno. V letu 1981 so samostojno razstavljali, sodelovali na razstavah ali organizirali razstave:

— razstava lastnih likovnih del v počastitev kulturnega praznika v KD Vevče,

— razstava ročnih del ob 8. marcu z izdelki članic društva ljubiteljev ročnih del iz Most, v katerem sodelujejo tudi naše delavke, skupna razstava likovnih del v Medvodah ob 8. marcu,

— razstava slikarja iz KS ob prazniku OF — 27. aprila, sodelovanje na razstavi ob otvoritvi Doma španski borci, razstava v Domu španski borci skupno z likovno skupino Vida Pregarc,

— razstava malih grafik v KD Vevče.

Člani komisije za kulturo se trudijo tudi s povečanjem članstva Prešernove družbe, kamor je včlanjenih 40 članov kolektiva, za število vevških papirničarjev zelo malo.

V okviru komisije za kulturo je posebna skupina pripravila scene za vse prireditve in proslave ter izdelala propagandni material.

Ob vsem tem zelo obsežnem delu pa je zmanjkalo časa za oživitve zbirateljske dejavnosti. Ni bilo možno tudi zbrati igralcev na ljudske instrumente, ki med našimi sodelavci so.

Tudi z ureditvijo delovnega okolja se komisija ni ukvarjala. S prijetnejšimi barvami, glasbo, svetlobo, likovno opremo in zelenjem bi lahko bilo vzdušje na delovnem mestu prijetnejše. Akcijski načrt dela bi prav zato moral še razširiti na skrb za zunanje okolje, zelenice na družabno — zabavno življenje, ki krepi dobre medčloveške odnose, za dobro počutje v počitniškem domu in še na kaj.

V sedanjem sestavu komisije za kulturo je to nemogoče, saj že sedaj nekateri člani komisije istočasno delajo v več skupinah oz. odborih. Z osebnimi vabili in preko informacijskega biltena smo skušali pridobiti nove sodelavce, a žal brez uspeha.

Nace Zajec

9. KONGRES ZKS

Poslanica 9. kongresu ZKS

Tudi mi, vevški papirničarji, smo v kongresnih dneh dihali s kongresom in ga pozdravljali z željo, da bi sprejete dokumente vsi, delovni ljudje in občani, dosledno upoštevali in izvajali sprejete sklepe. S svojim razpoloženjem smo prispevali svoj del k prazničnemu predkongresnemu in kongresnemu vzdušju. Še posebej smo bili neka-ko bolj slavnostni, ker nas je prvi kongresni dan 15. aprila

obiskala italijanska delegacija, ki je bila gost na kongresu.

Delavci Papirnice Vevče smo 9. kongresu poslali pozdravno poslanico z obvezo, da bomo v skupni akciji vseh organiziranih socialističnih sil, oboroženimi s kongresnimi stališči, sklepi in usmeritvami začeli odločnejšo borbo v sedanji etapi socialistične revolucije, v novem časovnem obdobju razvoja naše samoupravne socialistične družbe.

V. B.

Delegati poročajo

(Nadaljevanje z 2. strani)

Še naprej bo pospeševano tudi brezgotovinsko poslovanje predvsem z razširitvijo storitev na tekočih računih in njihovo boljšo kvaliteto. Z OZD bo še naprej ostalo sklepanje sporazumov za brezgotovinsko poravnavanje računov.

Banka bo tudi v letu 1982 pospeševala mladinsko varčevanje. Nadaljevala bo z ustanavljanjem pionirskih hranilnic na šolah, ki jih je do sedaj oblikovala terenska ekipa. K varčevanju bodo pritegnili malčke ki so v vzgojno varstvenih organizacijah in srednješolsko mladino. Tako bo banka posredno prispevala k večji stopnji finančne kulture mladih.

Da bi zadovoljili devizno bilančne potrebe bodo tudi v letu 1982 zbirali devizne hranilne vloge in devizne depozite.

Prioritetna naloga na področju deviznega poslovanja za občane bo nakup deviznih sredstev od občanov. Banka bo odkupovala devize predvsem na osnovi gotovinskih kreditov 1:2 in kreditov za pospeševanje drobnega gospodarstva.

Pomemben vir deviznih sredstev bo tudi v letu 1982 predstavljal priliv iz tujine.

V letu 1982 bo banka začela z višjim obrestovanjem namensko vezanih dinarskih sredstev. Uveljavljanje politike višjih obrestnih mer bi ustrezno zaščitila in stimulirala varčevanje ter zavrila pretirano nagnjenost k potrošnji.

Večje povečanje je načrtovano pri vezanih sredstvih za druge namene, v katere je vključena vezava dinarske protivednosti odkupljenih deviz za pridobitev gotovinskih kreditov.

Za naložbe občanom bo od povečanih sredstev namenjeno 515 milijonov dinarjev ali 14% od stanja konec leta 1981.

Na področju potrošniškega kreditiranja je možno pričakovati nadaljnje izvajanje restriktivskih ukrepov. Odobranje bo potekalo preko OZD in preko bančnih okenc. Za kreditiranje preko OZD je namenjeno 155 milijonov dinarjev, za kreditiranje preko bančnih okenc pa 75 milijonov dinarjev.

Za kritje tekočih potreb obrtnikom bo banka tudi v letu 1982 odobraval kratkoročne kredite za obratna sredstva. Obseg kreditiranja se verjetno ne bo povečal zaradi ostrejših pogojev kreditiranja — predvsem zaradi namenske uporabe kreditov in bo stanje teh kreditov ostalo na ravni stanja 1981.

Med druge kredite občanov so vključeni krediti za posebne namene in gotovinski krediti na podlagi odkupa deviz in vezave dinarske protivednosti deviznih sredstev. Za te kredite je namenjeno 261 milijonov dinarjev.

Ostala zbrana sredstva se bodo prenesla v stanovanjsko-komunalno banko, tj. 399 milijonov dinarjev, v gospodarstvo pa 2616 milijonov dinarjev.

Zbor delegatov je še soglasno izvolil 17 delegatov v svet varčevalcev Gospodarske banke Ljubljana. Vsak delegat je bil izvoljen za dobo dveh let.

Svet varčevalcev je sestavljen tako, da je zastopana ustrezna struktura vseh občanov, ki varčujejo v banki in tako zbrana sredstva uporabljajo, kakor tudi po družbenopolitičnih skupnostih.

Delegatsko poročilo z 11. seje skupščine Posebne izobraževalne skupnosti tiska in papirja SRS je pripravil Vid Vilfan:

1. Vpis v šolsko leto 1981/82 je potekal v planiranih okvirih, saj sta se razpis in dejanski vpis pokrila skoraj 100%.

Usmeritev	Razpis	Vpis	R/V %
Grafična	210	221	105
Papirniška	90	86	95
Skupaj	300	307	102

Glede na področje študija odraslih, ki bi radi študirali ob delu, je bilo izrečenih precej besed.

Pri ugotavljanju vzrokov, zakaj se ni pričel pouk za slušatelje ob delu, so bili navedeni naslednji vzroki:

— nerazčiščeno financiranje izobraževanja ob delu,

— nedodelani programi za študij ob delu,

— kljub zakonskim predpisom še vedno moten status rednega in izrednega študija,

— kandidate prijavljajo samo ena do dve delovni organizaciji, ostale nimajo niti izdelanih planov potrebe po kadrih, kar pa je za izpolnjevanje normativov premalo za začetek predavanj.

2. Glede razpisa za šolsko leto 1982/83 za grafično in papirniško smer so delegati sprejeli sklep:

Vpis se ne zmanjša in ostane tak, kot je bil predlagan:

210 učnih mest v grafični usmeritvi,

»Proizvodno delo po Zakonu o usmerjenem izobraževanju bo pri nas uspešno steklo«, so izjavili inštruktorji na skupnem sestanku

90 učnih mest v papirniški usmeritvi.

3. Izvršni odbor je na podlagi potrjenih delegatov iz delovnih organizacij sestavil listo kandidatov, ki bodo stalno delovali v svoji mandatni dobi v določeni funkciji. Predlog je nasleden:

predsednik skupščine PIS: Anton Flek;
namestnik: Pavel Skalar;
predsednik zbora uporabnikov: Vlado Zupančič;
namestnik: Vladimir Notar;
predsednik zbora izvajalcev: Saša Benulić;
namestnik: Drago Deniša.

Odbor za organizacijska in kadrovska vprašanja: Drago Deniša, Rajko Kalan, Franjo Kolosovski, Jelka Kos, Peter, Jerin, Marjeta Rimzal, študent (1).

Odbor za planiranje, programiranje in svobodno menjavo dela: Jože Crle, Iva Klešnik, Franjo Mazgon, Dani Novak, Pavel Skalar, Alenka Šenica, Vid Vilfan.

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito:
Brodnik.

Samoupravna delavska kontrola: Marjeta Čerin, Jože Černe, Olga Štumbergar.

4. Zaključnega računa za leto 1981 delegati niso sprejeli, ker gradiva niso dobili pravočasno.

Opaziti pa je bilo naslednje:

Čeprav smo glede na ostale majhen PIS, zberemo letno 85.277.754,50 din, se pravi kar precej denarja.

Delegati smo bili enotni, da glede na tako višino zbranih sredstev zahtevamo temeljito poročilo o tem, za kakšne namene so bila zbrana sredstva porabljena in zakaj denarja mi, ki združujemo sredstva po svobodni menjavi dela, tudi sami ne razporejamo tja, za kamor smo se delegati samoupravno odločili.

Terjamo tudi odgovor, kako to, da je za našo osrednjo vzgojno-izobraževalno ustanovo zmanjkalo denarja, medtem so drugi dobili 50% naših sredstev?

Z 32. seje zborov skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije poroča Vid Vilfan:

1. Delegatski sistem v izobraževalnih skupnostih se je že močno uveljavil; v tem mandatnem obdobju je dosežen viden razvoj delegatskih odnosov. Pomebno je prispeval k razvoju delegatskega sistema zakon o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja, na podlagi katerega so vse izobraževalne skupnosti novelirale svoje samoupravne sporazume o ustanovitvi, statute in druge samoupravne splošne akte. Izhajajoč iz tega mandatnega obdobja bodo morale izobraževalne skupnosti v bodoče med seboj bolj usklajevati program dela, saj bo le s tem omogočeno dejansko usklajevanje stališč in interesov na

— da se črtajo iz učnega načrta telesne kulture elementi, ki so nevarne narave,

— poleg splošnih učilnic moramo zagotoviti specialne učilnice:

a) specialna učilnica za fiziko, kemijo in biologijo,
b) specialna učilnica obrambe in zaščite,

c) specialna učilnica za osnove tehnike in proizvodnje (OTP).

V smereh pri posameznih strokovnih predmetih je izjemoma dopustno tudi manjše število študentov v skupini, da se predavanja oziroma seminarji in vaje še lahko izvajajo:

— pri višješolskem študiju v skupini najmanj 10 študentov,

— pri visokošolskem študiju v skupini najmanj 5 študentov.

Tudi te izjeme mora predhodno odobriti ustrezna PIS.

— Poleg nekaj naštetih sprememb se je razprava odvijala od strani izvajalcev (vzgojnoizobraževalnih ustanov) v smeri povišanja OD, kar je seveda bilo vsem ostalim uporabnikom razumljivo.

4. Sprejet je bil predlog samoupravnega sporazuma o financiranju vzgojnoizobraževalne dejavnosti za državljane SFRJ na začasnem delu in bivanju v tujini. S tem aktom vse republike po določenem ključu krijejo vse stroške izobraževanja za naše delavce v tujini, ki nimajo dokončane osnovne šole.

5. Družbeni dogovor o vsebinskem sodelovanju in sofinanciranju informativne dejavnosti za slušno prizadete. S tem družbenim dogovorom naj bi njegovi udeleženci, med njimi je tudi izobraževalna skupnost Slovenije, slušno prizadetim zagotovili enakopravno vključitev v sistem informiranja, seveda v njim ustreznih načinih obveščanja in jih tako vključiti v družbeno dogajanja. Hkrati bodo ustvarjeni tudi primerni pogoji za rehabilitacijsko slušno prizadetih invalidov in za vključitev v življenjsko ter delovno okolje, kar je osnova njihove socialne in ekonomske varnosti. S to obveznostjo bo Zveza slušno prizadetih Slovenije dobila v letu 1982 260.000 din namenskih sredstev za izvajanje informativne dejavnosti.

Izpitna komisija za opravljanje izpita inštruktorja v sestavi: dekan Pedagoške akademije prof. Ivan Skoflek in prof. Vida Varga v knjižnici naše DO

Vsi kandidati so 16. marca uspešno zagovarjali svoje seminarske naloge, med njimi tudi tov. Marolt Tone

Skupina naših inštruktorjev po opravljenih izpiti. S tem so si pridobili pravico, da prevzamejo na proizvodno delo vse udeležence proizvodnega dela v naši DO

Novoizvoljeni delegati stopajo na delegatsko pot

Za nov, tretji štiriletni mandat smo marca izvolili delegate, ki so se že spoprijeli z delegatskim delom. Upajmo, da smo izbrali res prave, tiste, ki so pripravljeni to zaupano nalogo opravljati v redu, ki bodo razvijali naš delegatski sistem. Seveda pa se moramo ob tem zavedati, da brez sodelovanja nas vseh v tem družbenem dogovarjanju pač ne sme iti, torej je za dobro delegatsko delovanje poleg dobrih delegatov potrebno tudi sodelovanje vseh, ki niso neposredno člani delegacij, ki smo jih 11. marca volili. Da bo še bolj jasno, na katere delegate se lahko za posamezne dejavnosti obračamo, objavljamo člane naših temeljnih, posebnih in združenih delegacij po TOZD in DSSS:

SIS — RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Trtnik Boris — preds.
Anžur Jože — namest.
Kuštrin Miro
Zupančič Ciril
Grabner Franc

SIS — ZDRAVSTVO

Brdar Djuro — preds.
Alič Marija — namest.
Kralj Franc
Jevnikar Marjan
Žnidaršič Alojz

SIS — KULTURA

Kamšek Janez
Pörš Marta

Cuzak Jože
Zver Janez
Obreza Franc
Stegel Vlado
Štamcar Peter
Uršič Mohor — preds.
Đaferović Alaga

TOZD Blagovni promet

SIS — VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Šmigoc Marija — preds.
Lipovec Irena — namest.
Anželj Martin
Arh Marija
Jozelj Franc

no v tej temeljni organizaciji volitve delegatov te delegacije ponoviti. Tako lahko rečemo, da je bilo kljub velikemu kupu propagandnega materiala za volitve le premalo vsebinskih napotkov za pravilno izvedbo.

Delovna skupnost skupnih služb

SIS — VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Lazar Slavica — preds.
Oman Anica — namest.
Vilfan Vid
Ferleš Milena
Kocjančič Vlado

SIS TELESNA KULTURA

Remec Marjana — preds.
Junkar Nace
Babnik Ada — namest.
Gradišek Hilda
Zidar Cenča

SIS — SOCIALNO VARSTVO

Keber Alenka
Smrekar Rudi — namest.
Marolt Marija
Trtnik Iva
Poljanec Tatjana — preds.
Juvan Marjanca
Nagy Tinka

SIS — RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Jalovec Stane — namest.
Avbelj Milena
Rigler Miljenko
Jerih Andreja — preds.
Ulčakar Breda

SIS — ZDRAVSTVO

Hribar Mili — namest.
Kogej Cirila
Slatenšek Zora
Oletič Metoda — preds.
Pirc Danica

SIS — KULTURA

Lovec Magda — preds.
Lapajne Milena
Garbajs Sonja
Naraglav Jože
Štrubelj Marjana — namest.

ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

TOZD Tehnični papir

Zupančič Vinko
Krašovec Albert — namest.
Kerin Alojz
Zupančič Anica
Jagodič Franc — preds.
Trtnik Polde
Skubic Srečko
Hribar Franc
Zupančič Frančiška

TOZD Grafični papir

Močnik Stane
Omahen Alojz
Bogičević Živko — preds.
Jamšek Franc
Koruzović Mustafa
Haluzan Hilda
Stanarevič Slavko — namest.

TOZD Veta

Černe Janez
Lovrič Gabrijela
Novak Marta — namest.
Jančar Andrej — preds.
Lampič Jože

TOZD Blagovni promet

Špunt Igor — preds.
Malnar Franc
Devedič Suljo — namest.
Kopecky Marjan
Osmanagić Sulejman
Štembal Jože
Marolt Brane

TOZD Družbeni standard

Čučulović Boris
Čuden Franc
Mataruga Ostoja — namest.
Jalšovec Marija — preds.
Bulič Marija

DSSS

Ilovar Sonja — preds.
Mušič Jurij
Kokalj Bogo — namest.
Kocjančič Marija
Anžur Rado
Ulčar Lado
Trtnik Marija

ZA ZBOR SKUPŠČIN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

TOZD Tehnični papir

SIS — VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Zabukovec Danilo
Alič Dušan — preds.
Janžekovič Martin
Štihar Janez
Cenkar Amalija — namest.

SIS — TELESNA KULTURA

Vujović Milan — namest.
Vrščaj Boris — preds.
Švarc Miloš
Bašneć Drago
Hribar Peter

SIS — SOCIALNO VARSTVO

Šajher Zmago
Štamcar Marina
Bricelj Francka — namest.
Rupnik Stane
Zupančič Franc
Peterca Marjan
Arandjus Milenko — preds.
Babnik Janez
Žinko Venčeslav
Jerebič Tončka
Vrečar Franc

11. marca smo volili delegate za skupščino Zbora združenega dela in v skupščine Samoupravnih interesnih skupnosti; volišče v jedilnici pri II. in III. papirnem stroju

Ulčakar Vlado — preds.
Cimerman Anton
Sotošek Maks — namest.

TOZD Grafični papir

SIS — VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Fras Franc — preds.
Pavlič Anton
Kozjek Mari
Devedič Safija
Žumbergar Peter — namest.

SIS — TELESNA KULTURA

Garbajs Ivan — preds.
Bobović Vukmir — namest.
Kolenc Marjan
Mežek Boris
Flerin Niko

SIS — SOCIALNO VARSTVO

Brinšek Franc — preds.
Zupančič Anton — namest.
Karanović Đuro
Kozjek Mari
Klešnik Andrej
Odlazek Martin
Bogičević Vinka
Škrjanc Slavko
Đaferović Muho

SIS — RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Žibert Jože — preds.
Sošlar Ivan — namest.
Habič Janez
Lokar Ivanka
Anžur Stane

SIS — ZDRAVSTVO

Magdič Zdravka — preds.
Štamcar Viktor — namest.
Habič Jože
Jerman Anka
Škvorc Miro

SIS — KULTURA

Kurent Angelca
Grabec Malči — namest.
Milanović Radiša — preds.
Babnik Jože
Zalar Anton

TOZD Veta

SKUPNA DELEGACIJA SIS

Miklavčič Tone
Kocjančič Franc — namest.
Vidrgr Matjaž

SIS — TELESNA KULTURA

Cofek Mijo — preds.
Lampelj Matija — namest.
Bregar Jože
Dečman Anton
Delibegović Anže

SIS — SOCIALNO VARSTVO

Potokar Joži — preds.
Smrekar Minka — namest.
Nagy Đord
Potočnik Niko
Selan Peter
Taurer Anica
Javornik Cveta
Vidmar Jože
Vidic Tatjana

SIS — RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Cerar Milan — preds.
Kurent Leon — namest.
Gašperlin Boris
Rupnik Jožica
Šircelj Egidij

SIS — ZDRAVSTVO

Jerih Ivan — preds.
Žaberl Vida
Dimnik Barica
Njegovec Ana
Rangus Tatjana

SIS — KULTURA

Babnik Stane — preds.
Lampič Jožica — namest.
Ambrožič Stane
Božič Jože
Golob Franc

TOZD Družbeni standard

SKUPNA DELEGACIJA SIS

Snoj Štefka
Brigić Sadika
Cukjati Ivanka
Rojšek Bogdan
Marter Blažena
Rudolf Frančiška
Šmigič Drago
Štamcar Cvetka
Trentelj Katarina

V TOZD Družbeni standard smo izvolili za skupščine SIS 9-člansko združeno delegacijo, tako, kot je predpisana v naših samoupravnih aktih. Ker pa bi po zakonu delegacija morala šteti 10 članov, bo zaradi neuskladitve našega statuta in zakona potreb-

Temeljne delegacije za skupščino Zbora združenega dela so se konstituirale, ustanovile konferenco delegacij za delegiranje delegatov za seje skupščine in za predsednika konference ZZZ izvolile tov. Malnar Franca

veta
tapete vevče

Nesreče pri delu ne počivajo

Po daljšem času — skoraj letu dni — smo v TOZD Tehnični papir imeli v presledku dveh dni ponovno dve nesreči pri delu, katerih vzrok je bil hiter način dela pri delovnih pripravah in napravah na mehaniziran pogon.

1. 4. 1982 zjutraj se je poškodoval dežurni ključavničar Jože KOLEŠA, ki je popravljaval zlomljeno batnico pritisnega kolesčka tamburja na III. papirnem stroju. Ko je hotel poškodovano batnico s cilindrom izvleči iz ohišja, se mu je pri tem objemka za priključek PVC cevi zataknila v utor za demontažo cilindra s priključki. Delavec je hotel to objemko z roko popraviti, medtem pa so navijalne vilice prišle do avtomatskega ventila za dvig podajno menjalnih vilic tamburja ter jih dvignile in delavcu stisnile med vilice in ohišje desno roko v podlahti. Prišlo je do stisnjenja in rane, katere vzrok je priključek za PVC cev. Na veliko srečo ni bila roka nitj zlomljena le težko je bila poškodovana koža in

tkivo, za kar pa bo potreben daljši bolniški stalež.

Vzrok tej nesreči je tesno delovišče na samem stroju, kjer je delavec odpravljaval napako zaradi zlomljene batnice pritisnega kolesčka na vilicah navijalnega aparata.

Druga nesreča se je zgodila 2. 4. 1982 v popoldanskih urah, kjer se je na previjalnem stroju II. PS ponesrečil kvalificirani papirničar Čedomir JAŠEVIČ.

Delavec je z roko hotel očistiti ščetine na vlažilni krtači, ki so letele na previt del papirja. Pri hitrosti 350 m na minuto je delavcu desno roko potegnila vlažilna krtača med krtačo in vlažilni valj, kar je bil vzrok, da je delavcu odtrgalo kožo z miško ob palcu dlani desne roke.

Pri obeh nesrečah je bila potrebna hitra intervencija na urgentnem bloku kliničnega centra v Ljubljani. Obe nesreči je raziskala PM — Ljubljana Polje.

Obema delavcema želimo hitro okrevanje!

J. V.

Obiskali so nas predstavniki albanske izvozne-uvodne hiše Albimport iz Tirane. Razgovori so bili koristni; podpisali smo protokol o nakupu ca. 300 ton albanske kolofonije, v zameno pa jim bomo dobavili razne vrste naših papirjev, predvsem ofseta in premazanih papirjev

Vtisi iz Teherana

Poleg suhoparnega poročila, ki ga običajno pišemo za službena potovanja v tujino, bo morda nekatere bralce zanimalo nekaj nabranih vtisov s poti in kratkega bivanja v Teheranu. Zato sem tudi naslov omejil na Teheran in ne na Iran, čeprav so nekatere značilnosti širše, kot bi jih lahko omejil samo na metropolo.

Iran ali Perzija ima zanimivo zemljepisno lego in bogato zgodovino. Islamska republika Iran leži v jugozahodni Aziji. Na jugu meji s Perzijskim zalivom in Arabskim morjem, na vzhodu s Pakistanom in Afganistanom na severu s SZ in na zahodu s Turčijo in Irakom. Centralno področje je 700—1000 m visoka ravnina, ki je omejena na zahodu in jugu z Iranskim gorovjem (Zaeros), na severu pa z Elbrusom (5000 m).

Teheran je moderno mesto. Leži na višini 700 do 1500 metrov in sega do podnožja Elbrusa. Klima je kontinentalna in zima omejena v glavnem na januar in februar. Zaradi višinske razlike so bili v februarju predeli mesta na večji nadmoski višini zasneženi, nižji

so Arabci, ampak jih povezuje muslimanizem. Z vero gredo v drugo skrajnost. Vse se začneja in uravnava na osnovi vere. Reforme vzporejajo z idejami Korana. Često se vidi tudi parole, kot npr.: tukaj ni Boga, tukaj je samo Alah. Zato ni nič čudno, da so v neki ustanovi, ko sem jih obiskal, ob 12. uri prekinili delo in pol ure molili vsi zaposleni. Za naše pojmovanje so nekatere reforme zelo nazadnjaške. Našel bom le nekaj primerov:

— Odnos do žensk je nekaj posebnega. Obraza si sicer ne zakrivajo, pokrivajo pa si lase in telo s črnimi alj rjavimi ogrinjali. Manj, kot je drugod to običajno, prihajajo v javnost. Za ženske veljajo nekatere posebne prepovedi ali omejitve. Na obronkih Elbrusa so po pripovedovanju lepa in opremljena smučišča. Vendar ločena. Moški in ženske smučajo posebej. V podjetjih, ki sem jih obiskal, so zaposleni predvsem moški, ki opravljajo tudi taka dela, za katera se pri nas samo po sebi razume da so v ženski domeni.

Časovna razlika znaša dve uri in pol in za toliko imajo ure po-

jitve voženj po središču mesta pa veljajo do 12. ure ali do končnega delovnika. Vojno stanje se čuti tudi v restavracijah in trgovinah. Povsod je izbira okrnjena, pri nabavi živila pa so vrste.

Pri uvozu dajejo prednost (orožju) rezervnim delom, živilom, zdravilom. Tudi papir je na prednostni listi, saj služi informiranju in propagandi.

Se eno značilnost moram poudariti in sicer izredno močno kontrolo ljudi in zastraženost vseh javnih prostorov in zgradb s strani iranske revolucionarne garde. Redne vojske je opaziti manj. Pasardani ali revolucionarni gardisti pa so prisotni povsod. Stražijo in kontrolirajo hotele, letališča, javne prostore in ustanove itd. Spoznati jih je po skromni obleki (vietnamki), pričekski in bradi. So in niso oboroženi. Ti mladi fantje so izredno močan dejavnik in to tako na fronti kakor tudi v zaledju.

Iran je že precej let eno od najboljših perspektivnih tržišč za jugoslovansko papirno industrijo. Zaradi velike potrošnje papirja in kartonov ter majhne lastne proizvodnje (imajo le dve tovarni s skupno kapaciteto ca. 55.000 t) uvažajo znatne količine papirjev iz evropskih držav, pa tudi iz Južne Koreje Japonske in Brazilije. V izvozu Papirnice Vevče je Iran že vrsto let na prvem mestu s ca. 25 % od skupne vrednosti izvoza.

V lanskem letu je bilo skupne jugoslovanske menjave z Iranom 208 milijonov dolarjev, od tega 123 milijonov izvoza ter 85 milijonov uvoza. Od skupnih 123 milijonov izvoza je znašal izvoz papirjev in kartonov 19,9 milijonov dolarjev, ostalo so bila celulozna vlakna, gume, plastika, perutnina in drugo. Delež Papirnice Vevče v izvozu papirja in kartonov je znašal 35 % oziroma 6.883.118,— US \$.

Zunanja trgovina Irana je bila do revolucije izključno v rokah privatnih grosističnih firm, prek katerih smo prodajali naše proizvode. Po revoluciji pa se je zunanja trgovina vse bolj nacionalizirala ter sedaj obstoja za papir in les posebno podjetje Paper and Wood Procurement and Distribution Center s kratico PWPDC, ki kontrolira ves uvoz in izvoz papirja in lesa oziroma tudi sam uvažava vse masovne papirje. Ta Center kontrolira tudi vse uvozne cene. Poleg tega Centra obstajajo tudi Cooperative (poslovne zveze), privatni kupci — grosisti, ki v zmanjšanem obsegu še vedno kupujejo, vendar je njihov nakup vezan na odobritev licenc s strani Centra predvsem za specialne papirje. Cooperative in privatni kupci predložijo Centru profakture po istih pogojih, kot jih zaključuje Center, Center pa po svoji presoji odobrava ali zavrača licenco. Poleg teh dveh organizacij so še proizvodne organizacije, ki direktno trošijo papir, ali pa razne ustanove državnega tipa; njihov postopek za pridobivanje papirja pa je isti, kot pri prvih dveh.

V lanskem letu so Center in privatni kupci kupili še razmeroma velike količine papirja, vendar pa je nakup papirja po septembru 1981. leta usahnil, ker Iran ni imel več deviznih sredstev za tovrstno nabavo. Iran je že konec lanskega leta pogojeval nakup blaga v Jugoslaviji s prodajo nafte, vendar je bila jugoslovanska reakcija na ta predlog zelo počasna, zato je prodaja v Iran preklično prenehala.

V letošnjem letu je Jugoslavija podpisala sporazum o nakupu 1 milijona ton nafte v vrednosti okrog 285 milijonov US \$. Denar, položen za nakup nafte, naj bi se zbiral na posebnem računu ter bi se uporabil za plačila za izvožno blago. Ta sporazum omogoča ponovno oživitve trgovine z Iranom.

Za prvo polletje tega leta smo zaključili izvoz za to tržišče v količini 2300 ton in v približni vrednosti prek 2 mio \$, za drugo polletje pa predvidevamo spet najmanj toliko.

mag. Stane Ermene

Obisk v Lepenki Tržič

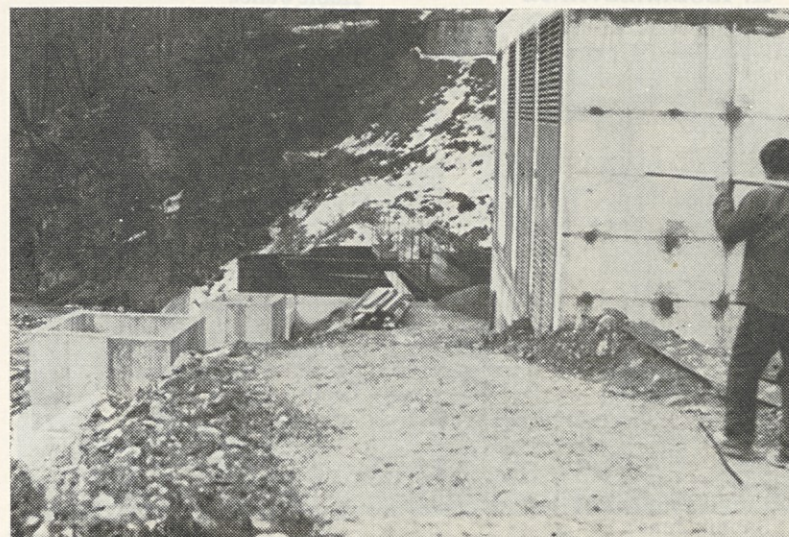
Člani uredniškega odbora informativnih glasil SOZD Slovenija papir smo v februarju imeli sejo v Tržiču, kjer smo si ogledali tudi Tovarno lepence, ki je ena izmed temeljnih organizacij združenega dela Kartonažne tovarne Ljubljana. Seje so se udeležili tudi predsednik koordinacijskega odbora sindikata delavcev grafične, papirne, celulozne in založniško informativne dejavnosti tov. Franc Friškovec, predsednica uredniškega odbora Ivanka Jurovič in vodja delovne skupnosti SOZD Slovenija papir tov. Jože Tršar

Vodja proizvodnje v tržiški LEPENKI je naš nekdanji papirničar in Kašlan DANILO BENEDIK

Proizvodni postopek izdelave lepence se odvija v starih prostorih ne zastarelih strojih, z veliko mero dobre volje in upanjem na skorajšnjo prenovitev

Vodočistilna naprava je že prva faza nove investicije v LEPENKI TRŽIČ

Najaktualnejša fotografija Irana

predeli pa brez snega. Podnožje in obronki Elbrusa so se nahajali pod debelo snežno odejo.

Življenje v deželi je precej čudno. Revolucija, ki je vrgla šaha in navlako dinastije, še traja. Iran bojuje dve vojni, eno z Irakom in drugo z notranjo opozicijo, ki se ne strinja z radikalizmom, ki ga na svojski način uvaja muslimanska revolucionarna garda kot oporni steber muslimanske republike Iran. Iranci ni-

maknjene naprej. Zanimivo je tudi iransko leto. Traja namreč od 20. marca do 20. marca. Tako se je pisalo pri njih leto od 20. marca 1981 do 20. marca 1982 — 1360.

Kljub vojnemu stanju je promet po iranskih ulicah zelo gost. Menda so vladale pred revolucijo nemožne prometne razmere. Sedaj imajo omejitve in sicer pri bencinu in voznjah. Na mesec lahko kupijo 20 l bencina. Ome-

»Srečanje«!

V Osnovni šoli Gabrovka nad Litijo sta 20. 2. 1982 imela medsebojno srečanje pevski zbor iz Gabrovke in Vevče, kar je prav gotovo zelo pozitivno v smislu podružbljanja ter strokovnega izpopolnjevanja izkušenj obeh zborov.

Prvi del programa je izvedel pevski zbor iz Gabrovke, ki se deli v ženski in moški pevski zbor. Skupno sta zapela dve pesmi, potem pa se je predstavil ženski in nato moški zbor. Izbor pesmi je bil ljudski, narodni, takšen, da je najbolj ustrezal miljeju

V drugem delu srečanja pa je nastopil mešani pevski zbor iz Vevče, ki deluje že tri leta. Točke programa so bile prav tako sestavljene iz narodnih, zelo popularnih pesmi. Vse so bile izvedene po standardnem vpetem okusu: preprosto, občuteno ter ljudsko doživeto. Glede na njihov kratek obstoj so pevci dali od sebe vse, kar zmorejo v kratkem času delovanja in po vsakodnevnem napornem delu. Dokler bodo amaterski pevski zbori še čutili ljubezen do naših ljudskih narodnih zakladov, se nam ni treba bati, da bi jih preplavil vse bolj prodirajoči »KIC«! Zavedamo se, da je v narodu najdarovitejše, najgenialnejše ljudsko ustvarjanje. In to je tisto, kar si je narod ustvaril, gojil, kar si je narod ohranil in

očeval skozi stoletja... V narodu se ne more ohraniti umetnost, ki nima vrednosti!

Sodim, da se Vevčani tega ljudskega izročila, poslanstva — »kulturo ljudstvu« — zelo dobro zavedajo. Godba na pihala in zdaj še pevski zbor! Kaj še hočemo? Da pa se oboje lepo razvija, gre tudi priznanje vodstvu papirnice, ki obe veji glasbene dejavnosti podpira!

Prav zato pa požrtvovalnim pevcem iz Vevče obilo življenjskega optimizma v bodočem, nadaljnem delu!

Poslušalci iz Gabrovke so vam prav gotovo srčno hvaležni za kulturni užitek, ki ste jim ga nudili z izvajanjem vašega petja. Višek »Srečanja« pa je bil z združitvijo obeh pevskih zborov, z zapeto »Zdravico« dr. F. Prešerna:

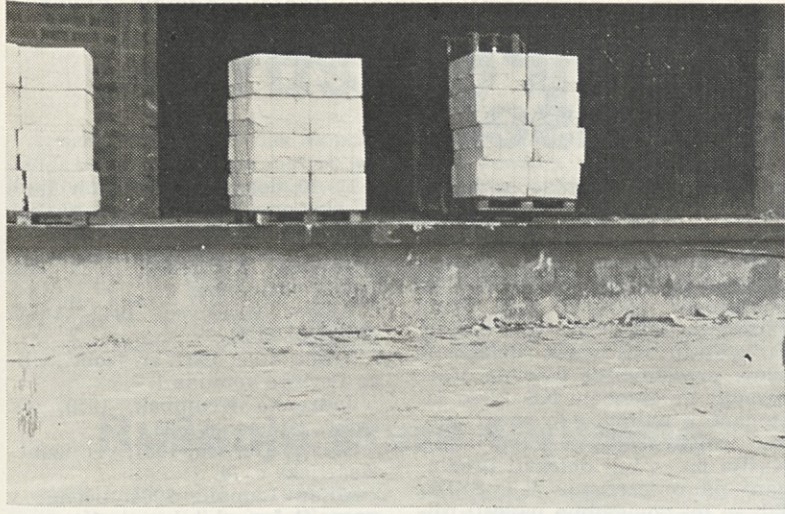
»Da rojak, prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!«

prof. Janez Žnidar

Naročajte se
na Prešernovo
družbo

Zdaj jo vidiš, zdaj je ne vidiš, kajti, celuloza je, ali pa je ni.
(foto Zupančič Ciril)

Dodelitev stanovanjske pravice za družbena stanovanja — garsonjere v soseski Fužine

Papirnica Vevče je kot podpisnik samoupravnega sporazuma vključena v usmerjeno stanovanjsko gradnjo. Za delovno organizacijo pomeni to možnost pridobitve družbenih stanovanj; stanovanjska pravica pa je skoraj v celoti dodeljena delavcem iz neposredne proizvodnje.

Papirnica Vevče je v letu 1981 kupila v Soseski Fužine 17 družbenih stanovanj; v letu 1982 pa se je tem pridružilo še pet garsonjer, ki se nahajajo v objektu B. Nakup garsonjer je bil opravljen v mesecu oktobru 1981 in lahko rečemo, da je bil ugoden.

Stanovanjska pravica je bila delavcem dodeljena v mesecu marcu 1982. Seveda pa so dobitniki garsonjer prispevali del lastnih sredstev, kar je v skladu z veljavnimi samoupravnimi sporazumi o stanovanjskih razmerjih. Za rešitev vseh stanovanjskih problemov, ki jih v naši DO ni malo, pa bo potrebno tako kot do sedaj dosledno izvajati sprejeto stanovanjsko politiko.

Sicer pa beležimo na področju izvajanja stanovanjske politike lepe rezultate; svoj delež k temu prispevajo vsekakor sindikati TOZD in DSSS.

R. J.

Ajkič Fatima in Alaga, žena zaposlena kot snažilka v DSSS, mož pa v TOZD Grafični papir na opravljanju del in nalog pomočnik prečnega rezalnega stroja; v DO zaposlena od 1978 dalje

Belič Peter, zaposlen v TOZD Tehnični papir, opravlja dela in naloge I, pomočnik papirnega stroja; v DO zaposlen od 1975. leta dalje

Izgoršek Milan, zaposlen v TOZD Tehnični papir kot vodja HC Fužine; v DO zaposlen od leta 1961

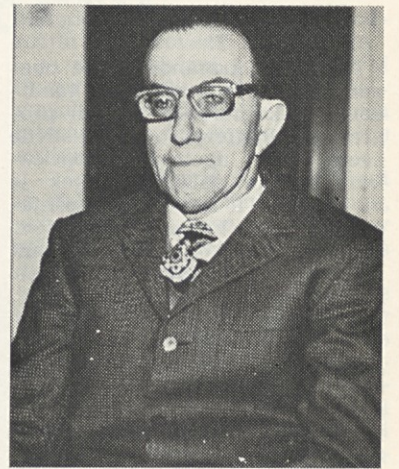
Savić Nenad, zaposlen v TOZD Tehnični papir pri opravljanju del in nalog vodje dodelavnega stroja v premaznem oddelku; v DO zaposlen od leta 1975

Poslovili so se

Ciril Jeriha je tekom tridesetih let dela v vevški papirnici delovno prehodil domala vsa delovna mesta. Leta 1963 je prevzel dela in naloge prodajnega referenta v domači prodaji papirja, 1973. leta pa dela in naloge vodje domače prodaje. 16. februarja letos je zaradi upokojitve zapustil vevški kolektiv, vendar upamo, da se bo še vračal med nas s svojim zdravim kmečkim humorjem. Upamo, da mu bosta hobija — hišica na Trebeljevem in lov — vsake toliko časa le dopustila skok v Vevče, med znance in prijatelje, ki so mu hvaležni za minulo delo v tovarni in mu želijo »dober lov«.

Ciril Jeriha

Stane Černe

Stane Černe iz Zavogljaja je po tem, ko je pojenjala vojna vihra, ki tudi njemu ni prizanesla z internacijo na Rabu in v Nemčiji, in ko je le prišla svoboda, pričel z delom v Papirnici Vevče. Januarja 1946. leta je prišel najprej v gradbeno skupino, potem je bil razkladalec, pa delavec v lesnem prostoru, holandski mlinar, belilec celuloze polnih 12 let, od leta 1963 dalje pa je zaradi slabega zdravja prevzel dela vratarja pri stranskem vhodu. Celih 18 let je budno čuval ta tovarniški vhod.

Čisto zadovoljen pa tov. Černe le ne odhaja v pokoj: »Ne, disciplina v tovarni ni v redu, včasih je bila boljše. Včasih smo vsak za sabo pa še drug za drugim vse postorili in tudi počistili, kar je bilo treba. Danes pa te navade ni več in prostori v tovarni so premalo snažni. Pa vendar bi prav zato, ker je humanizacija dela tako zelo napredovala, lahko malo bolj gledali na ureditev prostorov in okolice, saj bi bilo časa dovolj tudi za to.«

Drugače pa je Stane veseljak in ne godrnja kar tako. »Seveda bom še obdržal stike s tovarno,« je potrdil. »če ne drugačnih, pa s počitniškim domom v Novem gradu.« Tam je Stane s prijatelji in sodelavci preživel veliko prijetnih dni in če mu bo le zdravje dopuščalo, bo na plaži Pinete še zvenela njegova harmonika. Iz srca mu želimo, da bi še velikokrat potegnil svoj meh in da bi se gobe in borovnice po okoliških gozdovih še dolgo tresle pred njim.

Stanislav Bau se je ob svojem odhodu v pokoj tudi pridružil mnenju tov. Černeta glede slabše discipline. Sicer pa je tudi on tako kot vsi ostali naši novi upokojenci bil z dolgoletnim delovnim življenjem med vevškimi papirici zadovoljen. Konec 1951. leta se je predal tovarni in ji ostal zvest do letošnjega marca aktivno, naprej pa ta zvestoba še vedno traja, le v malo drugačni obliki. Še vedno bo živel s tovarno, zasledoval delo ljudi v njej, dosežene rezultate, napore, vložene za dosego uspehov in pri tem mu bo pomagalo prav naše glasilo, pa seveda srečanja z dolgoletnimi delovnimi tovariši. Tako, kot mu v tovarni nikoli ni zmanjkalo dela, od kotlarne, kjer je začel, belilnice in priprave kleja, nakladanja surovin, vnašanja surovin do opravljanja vratarske službe potem, ko mu poškodovana hrbtnica težjih

fizičnih del ni več dopuščala, mu tudi sedaj doma dela ne bo primanjkovalo.

Kot vratar pri glavnem vhodu v tovarno je imel tov. Bau odgovorno delo, ki tudi ni tako lahko, kot bi kdo mislil, saj je treba vse videti — kaj prihaja, kaj odhaja in kaj se sploh dogaja. In prav je, da še lep čas v družinskem krogu uživa zasluženi pokoj vsaj ob tako zadovoljivem zdravju, kot sedaj ob odhodu.

Stanka Podbevšek — Skoraj petintrideset let je združevala svoje delo tov. Stanka v vevški papirnici. Dolga doba, ki pa je tov. Stanki silno hitro minila, da se je teh štiriintrideset let in pol šele sedaj zavedla. Kot da bi bilo pred nekaj dnevi, se spominja, kako je 1. oktobra 1947 pri direktorju Marcianu nastopila delo kot stenodaktilograf. Tedaj je bila uprava še v stavbi, kjer je glavni vratar — pri mostu. Obratni posveti so bili redno vsak dan ob pol devetih in ker je Stanka stenografirala razgovore na vseh posvetih, je dobila po nalogu direktorja Marciana tudi povišano plačo, ki je tedaj znašala 3600 din. V tajništvu je opravljala vsa potrebna dela tudi pri pokojnem tov. Lampiču, potem pa je v nabavnem oddelku pri tov. Tavčarju delala 12 let kot korespondent. »Takrat je bilo veliko več poudarka na dopisovanju, kot danes, ko so na voljo telexi in več osebnih

Stanislav Bau

Stanka Podbevšek

stikov,« pripoveduje tov. Stanka, ki je prek rok tov. Markoška — tedanjega komercialnega direktorja, opravljala tudi korespondenco v tujih jezikih. »Tekom mojega dela v tovarni so se izmenjali za direktorjem Marcianom še pokojni tov. Poglej pokojni direktor Trampuš, pokojni tov. Berčič, tov. Vergust, tov. Lednik in sedaj tov. Ermenč.«

Ko so za časa tov. Martelanca in tov. Golarja v prodaji rabili nove ljudi, je Stanka šla delat v prodajo. Tod je bilo tedaj delo podobno, kot je danes: dnevna odprema, fakture, odgovori na dopise. »V prodaji smo opravljali tudi prodajo celotnega odpadnega materiala, kar sem nasledila od tov. Jerihe. Polnih 12 let so se v prodaji opravljala tudi dela terjatev zamudnih obresti in opominov, kar je bilo potem preneseno v knjigovodstvo. In kadar je bilo potrebno kaj dodatno narediti, sem vedno dobrovoljno postorila,« pripoveduje. Z vsemi sodelavci je bila in je še vedno v dobrih, iskrenih odnosih. Vsi jo poznajo kot vedno prijazno, vljudno, komunikativno tovarišico, ki nikoli ne kaže slabe volje, čeprav vemo, da njena življenjska pot ni ravno rožnata. Le njene oči imajo včasih vprašujoč, globok pogled. Tudi njena upokojitev bi seveda bila še lepša, če bi je ne spremljal nesrečen življenjski slučaj. Svoj čas v glavnem posveča sinu Rudiju, za razvedrilo pa ji je petje v zboru in izleti s planinskim društvom, pa sigurno tudi klepet s prijatelji in branje knjig, za katere prej ni bilo časa. Pa vseeno ima tov. Stanka še toliko življenjske energije in volje, da bi bila rada še kje drugje delovno potrebna; z veseljem bi opravljala še kako pogodbeno delo, ki bi jo bolj približalo ljudem. Vsa leta je imal dnevno stike z veliko različnimi ljudmi in to bo sedaj pogrešala, pravi. »Kar kam v kako trgovino bi šla prodajat, ali celo streč gostom,« razmišlja prijetna sogovornica. Želimo ji, da bi se ji želje izpolnile. In njeni sodelavci in prijatelji bomo veseli vsakega njenega obiska v tovarni, kateri je posvetila toliko svojega časa in dela in za kar smo ji iskreno hvaležni. V novem življenjskem obdobju ji želimo, da bi ga živila lepo, tako, kot je vedno znala sprejemati vse okoli sebe, prijetno, samo njej lastno.

S. R.

Vida B.

Pergament

Eden od nosilcev pisave je bil in je še pergament, ki pa s papirjem nima nič skupnega. Domnevno je še starejši kot papirus, ki so ga izdelovali že stari Egipčani. Od prastarih časov so se že posluževali pergamenta, to je živalske kože, ki je niso niti stroljili, ampak le očistili, odstranili dlako, lužili z apnom in zgladili. Že dela starih perzijskih kraljev so pisana na osušene kože živali, ki so jih zaklali kot darilo bogovom. V Egiptu je bil pergament v rabi že v sredini 2. tisočletja pred n. št. za slikarska dela in pisanje. Tudi starejše knjige, posamezna dragocena dela in posebno važni dokumenti v novejšem času so zanamcem zapuščena na pergamentu (npr. Rapalska pogodba).

Pergament ima svoje ime po mestu Pergamon, ki so ga po le-

tu 280 pred n. št. ustanovili v Mali Aziji. To pa verjetno zato, ker je prebivalec Pergamona uspešno uporabljal pergamenta izboljšati in proizvodnjo povečati, tako da je prekosil papirus. Na vsak način pa se je od tu razširila izdelava pergamenta po cellem tedaj znanem svetu. Ta, po verjetnosti najstarejši nosilec pisave, je po svoji sestavi popolnoma različen od papirusa in papirja. Medtem, ko so pri papirusu vlakna stolčena v plasti in stisnjena, pri papirju spolstena in tvorijo list, je pergament izdelek, namenjen za pisanje ter ima enakomerno in zaprto površino.

Kitajci pa so pozneje v 3. stoletju pred n. št. za pisanje uporabljali svilo, na katero so svoje znake nanašali s tušem.

PREDSTAVLJAMO VAM:

Društvo ljudske tehnike Papirnice Vevče

V naši dobi je napredek na področju tehnične kulture nadvse pomemben. Človek, ki zna uporabljati tehniko pri delu in v vsakdanjem življenju, postaja odločilen dejavnik napredka. Zato ni mogoče zanikati pomena tehnične kulture, ker je napredek na tem področju v veliko korist interesom delavskega razreda, napred-

ku vsakega naroda, zlasti še v našem sistemu socialističnega samoupravljanja. Tehnična kultura je vsakodnevna človekova potreba, tako z vidika osebnega kulturnega razvoja, kakor tudi z vidika gospodarskega napredka. Sodobni svet čedalje bolj razvija proizvodilne sile. Toda napredek v razvoju proizvodilnih sil je v

veliki meri odvisen tudi od tega, kako se razvija tehnična kultura. Zlasti pomembno je razvijati tehnično kulturo kontinuirano, od otroške dobe do univerze in naprej. Ukvarjanje s tehniko mora postati vsakdanja človekova potreba. In ena izmed možnosti vključevanja v tehnično kulturo je gotovo DRUŠTVO LJUDSKA TEHNIKA PAPIRNICE VEVČE.

V okviru Društva ljudske tehnike delujejo štiri sekcije in to:

— **Radioamaterska:** Dejavnost te sekcije se odvija v obliki usposabljanja mladine in občanov iz področja tehnike; vzpostavljanja radijskih zvez z vsemi radioamaterji po svetu, spoznavanja z modernimi telekomunikacijskimi napravami in nasploh z vzgajanjem odličnih vezistov, radiotelegrafistov za potrebe JLA, SLO in družbene samozaščite. Člani te sekcije so v pogostih kontaktih z radioamaterji celega sveta in tako ustvarjajo trdne mostove prijateljstva med radioamaterji širom po svetu.

— **Foto-kino sekcija:** Dejavnost v tej sekciji poteka v obliki seznanjanja mladine in občanov iz področja fotokino tehnike, sodelovanju na razstavah fotografij in diapozitivov po domovini in po svetu. Ta sekcija pa v zadnjem času vse bolj razvija tudi filmsko dejavnost, ki je že pokazala vidne rezultate.

— **Konstruktorska sekcija:** Namen te sekcije je, da omogoči mladini in ostalim občanom razvijati misel za razvojno in inovacijsko dejavnost, usmerjati mlade v pridobivanje delovnih navad in jim pri tem pomaga pri odločitvi izbire poklica. Društvo ljudske tehnike je poskrbelo za prostore, jih adaptiralo in opremilo ter s tem ustvarilo pogoje za dejavnost te sekcije, ki zajema področja elektronike, avtomatizacije in v nadaljnji perspektivi tudi računalništvo in modelarstvo.

— **Inovatorska sekcija:** Združuje vse inovatorje v delovni organizaciji Papirnica Vevče. Naloga te sekcije je, da nenehno skrbi za rast dejavnosti na področju izumiteljstva in inventivnega dela delavcev v neposredni proizvodnji, v vzdrževanju in v ostalih dejavnostih.

Pregled dejavnosti društva v preteklem letu

Društvo LT, ki ima 83 aktivnih članov (od tega 70 % mladine), je delovni načrt minulega leta skoraj v celoti uresničilo. Najvažnejša naloga DLT je bila ureditev prostorov, v katerih potekajo dejavnosti posameznih sekcij. Posebno pomembna je pridobitev in ureditev prostorov za konstruktorske in ostale dejavnosti (avtomatika, modelarstvo). Omenjene dejavnosti bodo v mladih članih društva vzgajale interes do raziskovalne in izumiteljske dejavnosti, kar je za mlade ljudi pri njihovem uveljavljanju na delovnih mestih še kako pomembno.

Naravnost društva, da je v minulem obdobju skoraj vsa razpoložljiva sredstva vložila v ustvarjanje boljših pogojev delovanja, lahko smatramo za edino pravilno, ker se dejavnosti brez ustrezno opremljenih prostorov ne morejo kvalitetno razvijati. Tehnična opremljenost sekcij društva je sedaj na taki višini, da omogoča hiter napredek vseh do sedaj obstoječih in tudi bodočih novih interesnih dejavnosti.

Izobraževalna dejavnost je potekala v obliki treh organiziranih radioamaterskih tečajev, ki so dali 25 novih operaterjev, pričeli pa smo že z radioamaterskim tečajem v Senožetih, kjer bomo pomagali pri ustanovitvi radio-kluba, kar je za ta precej odmaknjen kraj velikega pomena.

Foto-kino sekcija pa je uspešno sodelovala na številnih medklubskih razstavah fotografij in diapozitivov v domovini in tudi

na mednarodnih razstavah po vsem svetu.

Razvojna usmeritev dejavnosti Društva LT Papirnice Vevče

Društvo bo kot družbeni dejavnik na svojem področju prispevalo k širjenju tehnične kulture in zagotavljal predvsem:

- take aktivnosti ki spodbujajo mladino, delovne ljudi in občane k ustvarjalnemu delu;
- vsestransko seznanjalo mladino in delovne ljudi z najsodobnejšo tehniko z namenom, da jo bodo znali uspešno uporabljati v gospodarstvu in v zasebnem življenju;
- aktivnosti, ki omogočajo, da naši bodoči kadri že v najmlajših letih razvijajo smisel za sistematično delo in postopoma začnejo pristopiti z znanstvenimi

metodami k delu na vseh področjih človekovega ustvarjanja; — da se občani, zlasti delovni ljudje in mladina, aktivno in ustvarjalno udeležujejo po svojih interesih na področju tehnične kulture;

— usposabljanje delovnih ljudi in občanov v tehničnih veščinah, potrebnih za izvajanje zasnov splošne ljudske obrambe (SLO) in družbene samozaščite.

— ena važnih nalog DLT je množično vključevanje mladine v dejavnosti tehnične kulture, zato bo društvo navezalo tesnejše stike z organizacijo ZSMS v DO Papirnica Vevče ter organizacijami ZSMS v krajevnih skupnostih, ki jih društvo LT s svojo dejavnostjo pokriva. V ta namen je društvo LT pristopilo k organiziranju mladinskega tehničnega centra v KS Vevče—Zg. Kašelj. Naloga je praktično že izvršena, tako da

Rušenje stare toplotarne

Stara kotlarna je po več deset letih obratovanja in nekajletnem »počivanju« sredi letošnjega marca padla. Gradbeni strokovnjaki so namreč ugotovili, da je ekonomsko neupravičena kakršna koli preureditev v večnamenski prostor, kot smo prvotno predvidevali. Rušenje smo zaupali Gradisu in Geološkemu zavodu, ki je

miniranje in kasneje odvoz opravil v zares kratkem času. Pa še cena rušenja: 150 starih milijonov.

In kaj bo na tem prostoru? Zaenkrat asfaltna ploščad za celulozo in kaolin (Črna Kamnik), kasneje, ko bodo potrebe in razpoložljiva sredstva, pa večnamenski obrat.

Stane Jalovec

Samo še trenutek in stare toplotarne ne bo več

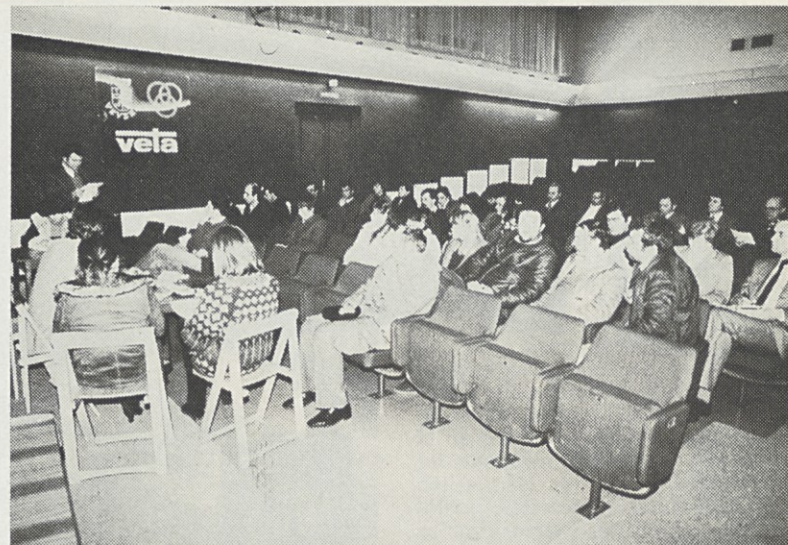
Počilo je in se zameglilo...

Stara toplarna se je sesedla v kup opeke in peska

Društvo LJUDSKE TEHNIKE Papirnice Vevče je imelo 19. marca 1982 letni občni zbor. Poročilo o delu društva je podal predsednik Zibert Jože, (foto Marjan Penca)

»Med razpravo« na občnem zboru DLT. (foto Marjan Penca)

obstojajo realni pogoji za pričetek dejavnosti, to je organiziranja Male šole elektronike, tečaja iz avtomatike, elektronike, konstruktorstva itd.

Pred nami je le še naloga, da še z drugimi odgovornimi dejavniki v KS in občini poiščemo najustreznejše oblike dela in vzporedno s tem rešimo tudi problematiko mentorjev oz. inštruktorjev.

Društvo LT pa bo v naslednjem obdobju posvetilo večjo skrb programskim oblikam dela in popularizaciji naše dejavnosti s prikazovanjem filmov, ki jih bo posnela Foto-kino sekcija ter z organizacijo razstav o delu posameznih sekcij.

O vsem tem smo razpravljali na nedavni redni letni skupščini društva, kjer smo kritično spregovorili o prehojeni poti ter o možnostih za naprej.

Vabimo vse, ki jih zanima delo na opisanih področjih, da se nam pridružijo; prostori društva so pod Kulturnim domom Vevče.

Dobrodošli in nasvidenje!

Marjan Penca

PJESMA

*Na bairu više puta
što Majdanu Starom vodi
čula se je divna pjesma,
divna pjesma o slobodi.*

*Koračaju borci ka Kozari,
koračaju ponosno i smjelo,
nogu pred nogu, jedan za drugim
obroncima njenim žure.*

*A ona, kamena plodna, šumovita,
majska i zelena,
gorda, ponosno dignjena
ko neslomljiva mati.*

*Sinovi njeni žure;
okrilje traže u njedrima punim,
puške u rukama, patnja na licu
i čvrsta vjera u srcu.*

*Na bairu više puta
što Majdanu Starom vodi,
čula se je divna pjesma
o Kozari i slobodi.*

Fehim Suljanović

NOVA MOŽNOST ZA LETOVANJE!

Počitniški dom Panorama na Ljubelju

Počitniška skupnost Krško je za potrebe letovanja svojih članic v letu 1981 adaptirala zapuščeno Kompasovo zgradbo v neposredni bližini mejnega prehoda Ljubelj. Ker je Papirnica Vevče vključena v Počitniško skupnost — Krško, imamo zato možnosti kori-

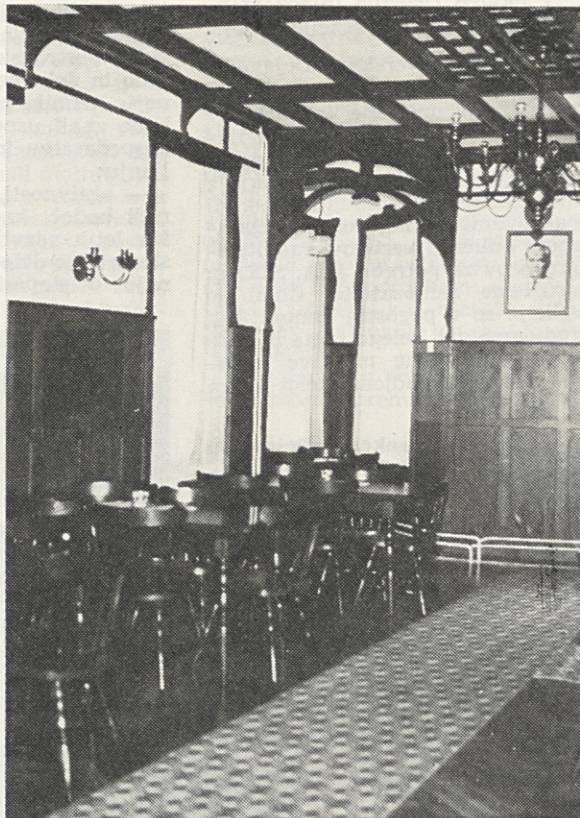
va pa je bila prilagojena za počitniške namene.

Dostop z avtom do počitniškega doma Panorama je možen mimo parkirnega prostora restavracije oziroma Kompasovega hotela na Ljubelju. V enajstih sobah ima dom 57 ležišč. Vsaka soba ima v

gov in gamsov. Seveda pa s tem zanimivosti še ni konec; gostom so na voljo tudi izleti v Tržič, Podljubelj in pač tja, kamor si kdo zaželi. Bralcem smo želeli predstaviti dom Panorama, njegovo zgodovinsko poreklo in ugodnost lege.

Počitniški dom PANORAMA ima čudovito sončno lego, v neposredni bližini ljubeljske cerkvice sv. Ane, s pogledom, ki vsako minuto odkrije nove lepote tega lepega gorskega kota

Včasih hotelska jedilnica, sedaj prostor za družabno življenje, pričča, da je bilo to nekdanje razkošno življenje. V času, ko je bila zgradba v upravljanju Kompasa, se je v njej krajši čas mudil tudi tovariš TITO

V vzorno urejenem počitniškem domu PANORAMA, ki že na zunaj kaže svoje bogato poreklo, ob našem obisku ni bilo gostov, pa smo si zato lahko dodobra ogledali obnovljene prostore

ščenja prostih kapacitet v tem na novo adaptiranem počitniškem domu Panorama. Objekt je bil zgrajen konec 19. stoletja kot lovska rezidenca grofa Borna, bivšega lastnika skoraj vseh gozdov na Ljubelju. Med drugo svetovno vojno so zgradbo koristili Nemci in iz nje odnesli vse, kar je bilo vrednega. Leta 1945 je bil dom obnovljen in je služil kot višinsko klimatsko zdravilišče (nad. višina 1056). Po ukinitvi zdravilišča je objekt prevzela TGO Kompas in ga uredila kot hotel. Ko je bil na Ljubelju dograjen nov Kompasov hotel, je dom izgubil namembnost in več let ni služil ničemu.

Počitniška skupnost Krško je s Kompasom sklenila pogodbo, s katero si je pridobila trajno pravico uporabe tega objekta, obno-

spodnji etaži svojo mini kuhinjo s hladilnikom, kjer si gostje pripravljajo hrano sami! Jedilnica pa je poleg kuhinjskih prostorov skupna. V pritličju doma je prostor za družabno življenje gostov. Sanitarije so skupne, instalirane v vsaki etaži. Vsi prostori so centralno ogrevani.

Dom Panorama je odprt vse leto! V zimskem času so smučarjem tik pred nosom na voljo smučišča na Zelenici, poleti pa je Panorama izhodišče številnih planinskih vzponov kot npr.: na Koršico, Košuto, Kofce, Begunjšico in drugam, Omeniti velja tudi sedaj že zapuščeno, včasih pa eno najbolj urejenih lovskih stez grofa Borna, ki je še sedaj kljub zapuščenosti lepo sprehajališče po pobočju Begunjščice, od koder je možno opazovati kolonije kozoro-

Prijazni Krčani želijo, da bi se gostje doma počutili kar najbolje; upamo, da njihov trud ne bo zaman. Če se boste morda odločili, da preživite del svojega dopusta na Ljubelju, potem Vas vabimo, da se oglasite v službi družbenega standarda, kjer boste o možnostih in načinu letovanja dobili potrebne dodatne informacije.

R. J.

**Dopisujte
v naše
glasilo!**

Borci II. grupe odredov

so imeli 3. aprila 1982 letni zbor v kulturnem domu Vevče, po zboru pa tovariško srečanje v papirniški restavraciji. Nekaj zanimivih obrazov smo ujeli tudi v fotografski objektiv

Franc Pogfajen, generalpolkovnik v pokoju med pogovorom z direktorjem papirnice Vevče mr. Stanetom Ermencem

Lojze Trtnik, nekdanji sodelavec vevških papirničarjev, družbeno-politični delavec, nosilec spomenice 1941

Franc Leskošek-Luka prvi komandant NOV in PO Slovenije

Tone Bole, član predsedstva SRS

Stane Bobnar (tretji levo), narodni heroj v pogovoru s Poldetom Mačkom-Poldačem

Kašeljki in zadvorški borci II. grupe odredov.

Gasilci IGD Papirnice Vevče so se 19. marca zbrali v gasilskem domu na redni letni konferenci. (foto Marko Jagodič)

Obračun dela vevškega gasilskega društva za leto 1981

Gasilci IGD naše tovarne so se 19. 3. 1982 zbrali v gasilskem domu na letni delovni konferenci. Prisotnih je bilo 28 gasilcev, od vabljenih pa so se odzvali vsi vodje TOZD, direktor DO, predstavnik OBGZ ter požarni inšpektor Petek Mitja.

Konferenca je imela predvsem delovni značaj, kar je bilo razvidno iz same razprave na poročilo upravnega odbora ter poročila poveljnika.

Zanimivi so podatki, da smo v letu 1981 na območju tovarne imeli le 12 začetnih požarov, katere so delavci pogasili sami v 7 primerih, le v 5 primerih pa so posredovali dežurni poklicni gasilci. Škoda je bila minimalna. Zaskrbnjujoče pa je, da je največ takih začetnih požarov na V. PS; vsi ti požari so nastali zaradi malomarnosti delavcev, to je neupoštevanja požarnega reda ter nedisciplin. Iz razprave je bilo namreč ugotovljeno, da delavci še vedno premalo poznajo pravila požarne varnosti, kakor tudi naprave za gašenje, kar je bilo razvidno iz testov, ki jih delavci opravljajo ob prilikah preizkusa znanja iz varstva pri delu in požarnega varstva. Delavci pogostokrat kadijo na takih mestih, kjer naj bi bilo to strogo prepovedano, ogorke cigaret odmetavajo med delovne priprave in naprave, v izmet papirja, kar vse lahko povzroči težke posledice, če pride do odprtega ognja. Vsi razpravljavci so bili enotnega mnenja, da je potrebno znotraj tovarne v tem oziru več reda, večja čistoča, pogostejše čiščenje strojev in večja požarna disciplina vseh zaposlenih.

Gasilci so v preteklem letu imeli več vaj na področju same tovarne, kakor tudi na območju KS, vse z namenom za boljše fizično pripravljenost ter izvežbanost za primer kakršnihkoli katastrof.

Spomladi leta 1981 smo dobili novo kombinirano vozilo, zato so bile vaje namenjene tudi spoznavanju tega vozila in orodju, ki je sestavni del tega vozila. Gasilci so tako v velikem številu z zanimanjem ugotavljali praktično sposobnost univerzalnega vozila, s katerim se mnogo hitreje zaduši tudi večji požar. Nadalje so se člani društva v preteklem letu usposabljali v tečajih za strojnike, v tečajih za uporabo dihalnih aparatov, v tečajih za vzdrževanje in rabo motornih brizgal ter drugih enodnevnih izobraževalnih tečajih za preventivno požarno varnost.

Gasilska desetina je v preteklem letu, kot je bralcem že znano, sodelovala tudi na treh tekmovanjih; tako smo na tradicionalnem republiškem tekmovanju gasilcev papirničarjev dosegli tretje mesto izmed 9 ekip. Na občinskem tekmovanju smo v vrstah industrijskih gasilskih društev dosegli po daljšem času prvo mesto in si s tem pridobili pravico nastopa na tekmovanju za pokal mesta Ljubljane. Tudi na tem tekmovanju, ki je bilo preteklo leto prvič organizirano, smo osvojili prvo mesto med industrijskimi gasilskimi društvi mesta

Ljubljane ter tako osvojili dragocen pokal. Delo gasilcev pa ni le samo na področju tovarne in bližnje okolice, ampak tudi na raznih proslavah in drugih akcijah, ki jih je razpisala OBGZ in Republiška gasilska zveza. Člani društva so bili preteklo leto na obisku v tovarni »NOVOTEKS«, kjer so spoznali predvsem drugačno proizvodnjo in druge nevarnosti požarnega značaja, ki so prisotne v tekstilni industriji. Tekmovalna desetina pa je bila za uspešno tekmovalno delo nagrajena z obiskom v reški tovarni papirja, kjer smo si ogledali celotno proizvodnjo in bili gostje te tovarne ves dan.

Vsi razpravljavci na konferenci so bili enotnega mnenja, da smo na področju požarnega varstva naredili mnogo, seveda pa bi lahko še več. Naše naloge v bodoče so predvsem pri pridobivanju novih članov, ker je starostno strukturo gasilcev treba znižati in glede na potrebe moramo povečati članstvo zaradi boljšega načina dela in razbremeniti starejše gasilce.

Vodje TOZD, ki so ocenjevali naše delo, so zagotavljali društvu vso potrebno pomoč tudi v bodoče, ker je tovrstna dejavnost za tovarno neobhodno potrebna, predvsem za varovanje družbenega premoženja in izpolnjevanje nalog, ki jih predpisuje zakonodaja.

Sprejet je bil tudi program dela za leto 1982, za katerega izpolnitvev je odgovoren UO ter operativno vodstvo našega društva.

Konferenca je sprejela tudi sklep, da se v vevško gasilsko društvo vključi tudi požarni inšpektor tov. Petek Mitja, dipl. inž., ki bo tako s svojo strokovnostjo društvu lahko v marsičem pripomogel k boljšemu načinu dela, nam pa to nalaga dolžnost, da se še bolj aktivno posvetimo celovitemu požarnemu varstvu.

J. V.

ŠPORT IN REKREACIJA

Tudi Vevčani smo sodelovali na občinskem tekmovanju v veleslalomu

Bilo je hladno, megleno zimsko jutro, ko smo se prijavljene tekmovalci za občinsko tekmovanje v veleslalomu zbirali na Vevčah pred papirniško restavracijo. Zbor je bil domemben med polsedmo in sedmo uro. Tekmovalci so bili videti dobro razpoloženi; vsak si je mislil in želel, da bi se čim bolj uvrstil. In če uvrstitve ne bi bilo, jih je na tekmo vabila misel na sončno Kranjsko goro. Med vožnjo se je megla kar precej časa vlekla za nami, ampak na gorenjskem koncu jo je le premagalo sonce. In kaj smo hoteli še lepšega, kot bleščeče se sonce v iskrečem mrzlem snegu.

Postali smo tako dobre volje, da nas tudi ogromna gruča ljudi na kranjskogorskih smučiščih ni potrla. Po prejemu štartnih števil smo nestrno čakali na pričetek. Tekmovanje je bilo enkratno. Proga je bila odlično pripravljena tako za moške kot za ženske. Tudi rezultati so bili za veliko udeležencev zelo dobri. Prijetnega zaključka s podelitvijo priznanj in žrebanjem lepih praktičnih nagrad za vse udeležence tekmovanja smo se seveda tudi udeležili.

Rezultati naših tekmovalcev na XVI. prvenstvu v veleslalomu ob-

čine Ljubljana Moste-Polje v Kranjski gori — 13. 2. 1982.

Ženske »C« kategorija

15. Babnik Milena 50,75

Moški »B« kategorija

11. Žagar Drago 49,62

17. Selan Peter 50,90

18. Švarc Miloš 52,15

33. Vrščaj Boris 54,11

60. Zajc Brane 58,42

Moški »A« kategorija

32. Pezdirc Janez 55,57

34. Cankar Janez 55,78

51. Bučar Franc 58,96

61. Grabnar Jože 1.04,52

65. Naraglav Jože 1.18,11

Moški »D« kategorija

13. Bogovič Ivo 43,20

Moški »C« kategorija

67. Jančar Andrej 54,33

EKIPNO — MOŠKI

9. Papirnica Vevče 105 točk.

Boris Vrščaj

Krvodajalstvo vevških papirničarjev je odraz solidarnosti in humanosti

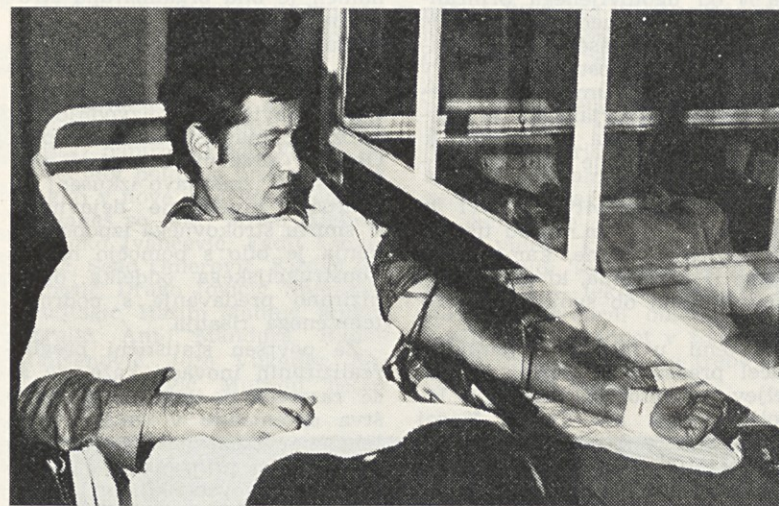
Darovalci krvi — »vevški papirničarji« — čakajo na zdravniški pregled. Pri nas krvodajalcem običajno odvzamejo 300 ml krvi, včasih pa določi zdravnik tudi večjo količino, vendar v nobenem primeru ne preseže 500 ml

Rudi Smrekar st., nadvse prizadeven aktivist Rdečega križa. Če bi hoteli razprostrti vsa priznanja, ki jih je za humano delo prejel tekom let, bi bila njegova miza mnogo premajhna

Za odvzem krvi je potrebno včasih kar malo počakati... Kri bosta darovali tudi tovarišici iz TOZD Družbeni standard; malce sta zaskrbljeni — bolelo pa ne bo

Ob našem obisku na Zavodu za transfuzijo smo tov. Danila Zabukovca zmotili ravno na odvzemu krvi

R. J.

Podelitev srebrnih znakov sindikata in sindikalnih priznanj

V kulturnem domu Papirnice Vevče so bili dne 14. aprila zaslužnim sindikalnim delavcem podeljeni srebrni znaki Zveze sindikatov Slovenije in posebna priznanja sindikata.

Slavnostni podelitvi so poleg predstavnikov delovnih organizacij naše občine prisostvovali še predstavniki republiškega odbora ZSS, gostje občinskih sindikalnih svetov ljubljanskih občin in nekateri družbeno politični delavci občine Ljubljana Moste-Polje.

Podelitev srebrnih znakov je bila po kulturnem programu, v katerem so sodelovali pevci mešanega pevskega zbora Vevče in recitatorji. Gostom in dobitnikom priznanj je ob veliki udeležbi spregovoril tov. Vlahovič Andrija, predsednik občinskega sindi-

kalnega sveta, ki je slavljenec priznanja tudi izročil.

Srebrne znake ZSS je za učinkovito sindikalno delo prejelo pet osnovnih organizacij zveze sindikata:

ZG ZTO — TOZD za transport Moste,

Saturnus — TOZD Orodjarne in vzdrževanje,

Slovenija Ceste Tehnika — TOZD Elektroobnova,

Obloga Slikoplastika,

Emona — elektronski center, ter 30 sindikalnih delavcev iz posameznih TOZD oziroma delovnih organizacij naše občine, ki so s svojim sindikalnim delom upravičili prejem srebrnega znaka.

Med dobitniki srebrnih znakov ZSS je bilo tudi nekaj upokoje-

nih sindikalnih delavcev, kar je dalo slavnostni podelitvi še globlji pomen, občinskemu sindikalnemu svetu pa posebno priznanje za izbor slavljenec.

Med upokojenimi tovariši sta za sindikalno delo v Papirnici Vevče prejela priznanja tov. Kunst Maks in tov. Birk Ivan. Dobljeno priznanje po toliko letih navidezno pozabljenega sindikalnega dela pomeni dobitnikom veliko priznanje za opravljeno pionirsko delo na področju sindikalnega delovanja.

Tovariš Kunst je bil kot družbenopolitični delavec tudi odlični strokovnjak. Znanje papirništva je prenašal na mladi rod papirničarjev tako na poklicni, kot kasneje na grafični šoli v

Ljubljani. Ob vsem tem je opravljal vrsto pomembnih funkcij na področju sindikata tako v Papirnici Vevče kot v republiškem odboru sindikata delavcev tiska in papirja. Največ zaslug pa je tov. Kunst Maks imel pri organiziranju občinskega sindikalnega sveta v tedanji občini Polje. Za nesebično delo na vseh ravneh delovanja je bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem in redom dela z zlatim vencem.

Tovariš Ivan Birk je bil vsa leta svojega dela tako v Papirnici Vevče kot v sindikatu in nazadnje v Železniškem gospodarstvu — Postaja Zalog izredno družbenopolitično aktiven. S svojim znanjem in sposobnostjo je bogatilo delo sindikata, sindikal-

ne organizacije, organizacije Zveze komunistov, na terenu pa predvsem v krajevnem odboru Osvobodilne fronte in kasneje v SZDL, v Gasilski zvezi, strelski družini in v dramski skupini Svoboda Zadvor. Nedvomno je imel tov. Birk velike zasluge pri ustanovitvi prvega delavskega sveta v Papirnici Vevče, s katerim so bili postavljeni trdni temelji za nadaljnji razvoj samoupravljanja.

Srebrna znaka pa sta prejela tudi naša aktivna sodelavca tov. Jože Zajšek in tov. Franc Kocjančič.

Jože Zajšek, vodja transporta v TOZD Blagovni promet, je udeleženec NOB od januarja 1944, nosilec medalje za hrabrost, medalje zaslug za narod in medalje dela s srebrnim vencem. Izkušnje revolucionarne preteklosti in tovarštva je znal uspešno razvijati med sodelavci v papirnici, kjer je zavzeto vodil konferenco OOPS. Zaradi izredne aktivnosti v delu sindikata je kot delegat sodeloval tudi na 9. kongresu Zveze sindikatov Slovenije v Mariboru.

Franc Kocjančič, vodja bravne kuhinje v TOZD VETA.

Tov. Kocjančič je bil na vseh področjih družbenopolitičnega dela izredno aktiven, trden v svojih stališčih, vendar vedno ob predhodnem sodelovanju s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Njegova aktivnost ni bila prisotna samo v temeljni organizaciji združenega dela, temveč tudi v okviru delovne organizacije, še posebej na področju stanovanjske politike in družbenega standarda v celoti. Kot predsednik osnovne organizacije sindikata je s svojim delom vnesel veliko dinamike in samoupravne organe z doslednim zagovarjanjem družbenih interesov in interesov vsakega delavca.

Priznanja za aktivno delo v občinskem svetu Zveze sindikatov Moste-Polje ter za dosežke pri uveljavljanju in razvoju zveze sindikatov, pa so prejeli naši sodelavci:

tov. Vida Bartol za področje informiranja, tov. Nace Zajec na področju kulturnega udejstvovanja in tov. Ostoja Mataruga za dolgotrajno delo na področju sindikata.

Tov. Vida Bartol, urednica glasila večših papirničarjev, je s svojim delovanjem v aktivno novinarjev in organizatorjev obveščanja v občini prispevala k aktivnostim na področju obveščanja delavcev tako v DO Papirnice Vevče kot na področju občinskega sindikalnega sveta.

Tov. Nace Zajec kot organizator kulturne dejavnosti različnih oblik tako v Papirnici Vevče kot v KS Vevče-Zg. Kašelj in v občini Moste-Polje s svojim delovanjem zagotavlja uspešno izvedbo kulturnih aktivnosti. Na področju kulture je uspel razvijati razne oblike udejstvovanja, v katere so vključeni tako delavci sami kot tudi ustvarjalci.

Tov. Ostoja Mataruga je od leta 1974 aktivno sodeloval v občinskem sindikalnem svetu in dosežke s področja dela sindikata prenašal v osnovne organizacije Zveze sindikata Papirnice Vevče. Ob tem je tako v Papirnici Vevče kot v občinskem sindikalnem svetu opravljal vrsto odgovornih funkcij, še posebno v času ustanovitve občinskega sindikalnega sveta, kjer je deloval kot član predsedstva.

Za svoje delovanje je prejel srebrni znak ZSS, sedanje priznanje pa je vsekakor prišlo pravočasno in tov. Matarugi veliko pomeni.

Vsem dobitnikom srebrnih znakov ZSS in priznanj iskreno čestitamo!

Jožica Razdevšek

Jože Zajšek

Franc Kocjančič

Nace Zajec

Ostoja Mataruga

Člani društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Papirnice Vevče na svojem občnem zboru

Društvo izumiteljev in inovatorjev tehničnih izboljšav Papirnice Vevče je bilo ustanovljeno aprila 1976. leta. Bolj ali manj uspešno deluje v naši delovni organizaciji že šest let. Društvo ima 61 članov; ob svoji ustanovitvi je štelo 59 članov. To ne pomeni, da se v vseh teh letih število inovatorjev ni povečalo. Med tem jih je nekaj odšlo v pokoj, nekaj pa jih je prekinilo delo. Član društva je lahko vsak delavec, ki je enkrat ali večkrat predlagal tehnično izboljšavo. Organizirana inventivna dejavnost pri nas začena leta 1967, ko je bila ustanovljena komisija za tehnične izboljšave. Čeprav je treba povedati, da so se posamezniki izkazali za inovacijami že v prvem povojnem obdobju, ko je bila inovacijska dejavnost zaradi neopremljenosti in pomanjkanja rezervnih delov in druge opreme nujna.

Pred ustanovitvijo društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav je bilo registriranih 152 tehničnih izboljšav, katerih skupni prihranek je znašal 5,026 milij. din. Za te izboljšave je bilo

izplačanih 147,577 din nagrad ali 2,9% od ugotovljenega prihranka. Tedaj smo ugotavljali, da je sorazmerno počasen razvoj inventivne dejavnosti predvsem v premajhnem razumevanju pomena lastne ustvarjalnosti in njenega množičnega prispevka k razvoju materialne baze in proizvodnih odnosov.

Namen ustanovitve DJATI je bil ravno v spremeljajnu tovrstne zaviralne klime, kar je razvidno iz programa, ki ga je društvo sprejelo ob svoji ustanovitvi. S temi uvodnimi podatki je začel predsednik društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav dipl. inž. Dušan Kogej občni zbor v četrtek, dne 15. 4. 1982 v kulturnem domu.

Razveselila nas je prisotnost tov. Jožeta Jana, predstavnika organizacije »NOVUM«, tov. dr. Petra Bukovca, predsednika občinske skupščine raziskovalne skupnosti Moste-Polje, našega direktorja tov. mr. Staneta Ermenca in 36 članov društva. V nadaljevanju poročila je predsednik ugotovil skrb za tehnični

napredek članov društva. V ta namen je bila organizirana strokovna ekskurzija v tovarno Dju-ro Salaj Krško, kjer smo si ogledali papirni stroj »Vertiforma« z dvojnimi sitom, edini tovrstni v Jugoslaviji in proizvodnjo celuloze po magnetnem postopku. Obisk v Krškem je bil tudi priložnost za izmenjavo izkušenj na področju inventivne dejavnosti. V smislu strokovnega izpopolnjevanja je bilo s pomočjo našega konstrukcijskega oddelka organizirano predavanje s področja tehničnega risanja.

Že površen statistični pregled realiziranih inovacij kaže, da so se razmere po ustanovitvi društva spremenile v smislu večje tehnične zahtevnosti in višjih ekonomskih prihrankov. Pri tem je število inovacijskih prijav nekoliko upadlo. V skrbi za čim hitrejšo realizacijo inovacij smo se srečevali z vrsto objektivnih in tudi subjektivnih težav. Pogosto se mora realizacija tehničnih izboljšav umikati pritisku neodložljivih vzdrževalnih del, kar ni spodbudno za razmah inventivne dejavnosti. Približno

enak je položaj kar zadeva seznanjanje z zakoni in pravnimi predpisi, ki zadevajo področje inventivne dejavnosti. Papirnice Vevče sodi s svojim pravilnikom o inovacijah med bolj organizirane v svoji panogi, vendar še zdaleč ne izkorišča vseh možnosti, ki jih daje zakon o patentih in tehničnih izboljšavah ter zakon o združenem delu. Nekatere delovne organizacije so s svojimi splošnimi samoupravnimi akti v vprašanih namodestila za prihranke, ki izhajajo iz tehničnih izboljšav in izumov, b'stvenc pred nami ravno zato, ker so bili v interpretaciji zakonodaje mnogo bolj strokovni in smeli.

V razpravi o poročilu predsednika društva se je načelo vprašanje zaposlitve strokovnega delavca na področju inovacijske dejavnosti v naši DO. Prav tako je bilo postavljeno vprašanje, če je sedanja timska obdelava in ocenitev inovacij najbolj primeren način. Predvsem je dolgotrajen postopek in se rad konča pri določitvi nagrade predlagatelju.

Tov. Jože Jan je vzpodbudil člane društva z mislijo, da je prav delovna organizacija, ki ima v svoji sredi dobro organizirano in hitro prilagodljivo inovacijsko dejavnost manj izpostavljena recesijskim vplivom in gospodarskim težavam. Zato je treba, da postane inovacijska dejavnost v delovni organizaciji stalna, postati mora bistveno gospodarsko vprašanje za uspešnejši razvoj.

Izvoljen je bil tudi nov izvršni odbor, ki ga sestavljajo: Stane Antončič, Andrej Grad, dipl. inž., Andrej Zapušek, Alojz Romšek, Franc Grabnar, Martin Janžekovič in Jože Zgajnar.

Ob zaključku zbora je tov. direktor podelil knjižne nagrade 10 članom društva, ki so se izkazali ali pa so prvikrat predlagali inovacije.

Na tovariškem srečanju po zboru pa smo se že dogovarjali za nove pobude in predloge, ki naj bi v bližnji prihodnosti dobili obliko inovacije.

S. T.

27. marec 1982 — SORIŠKA PLANINA:

XI. srečanje papirničarjev SRS v veleslalomu

Na Soriški planini se je tisto sončno soboto zbralo mnogo smučarjev z vseh krajev Slovenije. Bili so tudi iz drugih delovnih organizacij, ki so prirejale tekme v smučarskih disciplinah, največ pa je bilo nas — slovenskih papirničarjev. Spet smo se sestali stari prijatelji in spet so se spletla nova poznanstva med ljudmi sorodnih ali enakih poklicev.

Tekmo v veleslalomu so otvorile starejše udeležence, kar pa ne pomeni, da so bile počasne v vijuganju po še kar strmih veleslalomskih. To nam je dokazala naša Milena Babnik, ki je zasedla prvo mesto in za tekočo vožnjo skozi vrata prejela zlato medaljo. Tudi Gradišek Hilda ni zaostajala, saj se je uvrstila na odlično peto mesto. Trtnikovi Marjani se pozna, da je šele začela smučati, toda vseeno nam je po res požrtvovalni vožnji priborila 1 točko, ki nam je še kako prišla prav v ekipni razvrstitvi.

V drugi skupini žensk nas je zastopala samo naša vsestranska športnica Lorbek Vanja, ki je med premočno konkurenco vseeno dosegla odlični čas in 9 točk. Škoda le, da niso utegnile nastopiti še ostale naše tekmovalke v B skupini, kar bi se močno poznalo pri skupnem rezultatu.

V najmlajši skupini nismo ime-

li predstavnice in res ne vem, ali dekleta v vevški papirnici res niso okužene z belo opojnostjo, ki vabi na zrak, sonce in koristno rekreacijo? Vem, da je med mladimi nekaj obetavnih smučark, ki bi se že sedaj lahko kosale z najboljšimi izmed papirniških tekmovalk. In upamo, da bodo premagale strah in zapeljale tudi med vratca na tekmah vsaj tako dobro, kot smučajo na Trebeljevem, Veliki planini in drugod.

Tudi naš najboljši tekmovalac v D kategoriji je tekmoval brez tovarišev v ekipi in vseeno zasedel 7. mesto z majhnim zaostankom za vodilnim. Ob tem bi rad povabil tiste starejše smučarje, ki so že tekmovali, pa sedaj mislijo, da niso več sposobni voziti med koli, da se nam spet pridružijo, saj njihove izkušnje veliko pomenijo za celotno ekipo smučarjev Papirnice Vevče in brez njihove udeležbe na tekmovalni ekipni, lahko rečemo, nič ne pomenimo.

V C kategoriji smo se imenitno odrezali, saj je bil Zapašek Andrej deveti, deseti Predalič Mitja, dvanajsti Mikelj Andrej, Kocjančič Lado in Mušič Jurij pa sta jih z malimi zaostanki lovila na listi rezultatov. Ekipno so se uvrstili na tretje mesto.

Prav tako lahko trdim, da smo se odlično odrezali v B skupini,

saj smo ekipno zasedli prvo mesto. Naš najboljši je bil Švarc Miloš s srebrno medaljo, Trtnik Janca je bronasta ušla za nekaj stotink, Peter Selan pa je kljub temu, da ni bil več v polni formi, zasedel 7. mesto. Moji malenkosti pa so zagodli novi robniki na mehkelem snegu in tako sem se uvrstil na 12. mesto z dvema sekundama zaostanka za vodilnim. Naš favorit je vozil na vse ali nič in dobil za spremembo namesto prvega mesta predzadnje. Toda Drago Žagar nam je pokazal, kako se je treba boriti in voziti na »ful«, čeprav se to tokrat ni obneslo.

V najmlajši skupini so bili rezultati pod pričakovanjem in »upravičeno« so se tekmovalci jezili na sneg, ki je že zelo mehko progno spreminil v drčo. Toda vseeno sta dosegla Cvar Jože in Pezdirc Janez solidni uvrstitvi in nam prigarala deset točk za ekipno uvrstitev. Favorit v tej skupini Lampič Tomo je tudi vozil na vse ali nič, toda ni pokazal dovolj vztrajnosti, da bi pripeljal na cilj. Grabnar Jožeta so prav zagotovo zamenjali s kom drugim, saj so ga diskvalificirali, pa še sam ni vedel, kdaj. No, kot ekipa smo to organizatorju — Papirnici Radeče — oprostili, saj so nam potem pripravili prijeten zaključek z veselimi rajanjem ob zvokih dobrega ansambla.

Na koncu smo lahko kar zadovoljni tako z rezultati kot tudi z organizacijo.

Ko se bomo naslednjic bolj polnoštevilno zbrali na XII. tekmah papirničarjev SRS, nam uvrstitev med prve tri ekipno skoraj ne bi smela uiti.

Boris Vrščaj

IZ NATRONA

Jubilej neke generacije papirničarjev

To leto praznuje ena od generacij papirničarjev 25-letnico zaključka šolanja v Vevčah.

Od dveh razredov, ki sta leta 1957 zaključila šolanje v Industrijski papirniški šoli Vevče, jih je več kot polovica prišlo tedaj v Maglaj v nove proizvodne obrate. Še danes so tam: Milan Aleksić, Radenko Ivančević, Fadil Ljevaković, Sead Omerović, Kasim Jusufbašić, Drago Jovičić, Sulejman Smajlagić, Hašim Mahnić, Munin Obralič, Anto Mandura, Ranko Mališanić, Jozo Vukadin, Radojvo Jovičević, Muradif Terzi-

Tja gor na gore...

Planinsko društvo Vevče ima vsako leto v mesecu marcu redni občni zbor, na katerem pregledamo dosežke v preteklem mandatu in pripravimo oziroma potrdimo programe za naslednje obdobje; hkrati pa se srečamo z znanji, ki jih sicer redko vidimo, ali pa sploh ne. Letos se nas je zbralo precej, tako mlajših kot starejših.

Lani nas je bilo v PD včlanjenih 227, od tega 149 članov, 39 mladincev in 39 pionirjev. Opažen je bil osip članstva, vendar razveseljuje podatek da bo v OŠ Edvarda Kardelja — Polje v letoš-

Vsekakor pa ne smemo zanemariti dela markacistov in gospodarske sekcije v lanskem letu.

Markacisti so, poleg rednih vzdrževalnih del po poteh, markirali tudi del novootvorjene planinske poti Ljubljana—Zagreb, ki je plod slovenskih in hrvaških planincev in ponovno dokazuje prijateljstvo dveh sosednjih narodov. Naše društvo bo oskrbovalo odsek od Sostra do Višnje gore. V lanskem letu so bila izvedena tudi začetna dela za otvoritev naše — Papirniške poti, katere trasa poteka od Pečarja, Za-

Vesela družina na taboru slovenskih planincev

njem letu oživljena mladinska sekcija. V interesu društva je, da bi v svoje vrste pritegnilo čimveč mladih in jih tudi usposobilo za planinske vodnike, ki jih po vseh planinskih društvih primanjkuje. Vsled tega bo izobraževanju posvečeno veliko pozornosti; nabavljena bo tudi nova oprema za hojo in bivanje v gorah.

garskega vrha, Javora, Teličarja, Trebeljevega, Prežganja, Volavlja, Janč, Vnajnjarjev, Sp. Besnice in nazaj na Pečarja. Člani društva si želimo, da bi to pot prehodilo čimveč planincev in seveda priložnostnih rekreativcev, saj ni pretežka. Na voljo bodo tudi posebni kontrolni kartončki, na katerem bo opis poti. Za prehojeno pot bo vsak prejel značko.

Uspešno delo, ki ga je imela v planu, je opravila tudi gospodarska sekcija. Poleg rednih nalog je bila na novo prekrita streha kočice na Veliki planini, zamenjani so bili žlebovi in strelovod. Nabavljen je bil tudi nov radijski sprejemnik. S tem je bilo poskrbljeno za večjo varnost in udobje ob bivanju v koči, ki jo koristijo ne samo člani PD, pač pa tudi ostali člani kolektiva Papirnice Vevče in svojci. Prenovljeno kočico bomo še z večjim veseljem obiskovali.

V sezoni 1982 moramo stremeti še za boljšim delom v posameznih sekcijah, novimi idejami, da ne bi nazadovali. Vsekakor pa uresničiti in s fotografskim aparatom ovekovečiti čimveč izletov.

M. K.

Prehodni pokal čaka v športnem parku Slavija na zmagovalca v nogometni ligi. (foto Zupančič Ciril)

Akcija na Trebeljevem

Mladinci OO ZSMS Papirnice Vevče smo na pobudo TOZD Družbeni standard organizirali akcijo čiščenja in urejanja naše brunarice in njene okolice na Trebeljevem.

Ko smo se zjutraj zbrali pred kulturnim domom na Vevčah, je

fantje zunaj; ob treh popoldan je bila slika že čisto drugačna. Po opravljenem delu nam je malica zelo teknila.

Mladinec, mladinka, ki še ne veš, da si dobrodošel na naših skupnih akcijah, pridi! Dobivamo se ob petkih ob 18. uri v sej-

Takole pridni smo bili tudi sicer, ne samo na sliki

padal rahel dež, tako da je bila izvedba akcije vprašljiva; pa smo vseeno krenili po besniški dolini. Na okoliških domačijah smo si izposodili orodje in začeli delati. Vse okrog brunarice je bilo »nastlano« odpadkov, v njej pa nič boljše. Dekleta v hiši in

ni sobi papirnice; ustanoviti nameravamo pohodno četo, sodelujemo z mladinci v KS, tudi športna sekcija že aktivno deluje; pravo gotovo boš lahko našel tudi kaj zase. ZDRAVO!

Marjan Penca

PODOBA O-1. Avtor: Anton Kolenc, Foto kino klub Vevče

Prvomajska nagradna križanka

		ŽVEPLO	MESTO V MEHIKI (PICO DE)	VRSTA KUNE	NABIRALKE ŠKOLJK Z BISERI		RIMSKA 1000	DRŽAVA V INDIJI	CIGANKA	VLADAR EMIRATA	RIMSKA 101							
OKVIR							RIBE Z BRKI											
JAPON-SKO MESTO											AMERICIJ							
METER	RIMSKA AFRIŠKA DRŽAVA	EL. MERSKA ENOTA (FON)	SREDO-ZEMSKA RASTLINA	DUŠIK	ZDRUŽENJE OBRTHNI-KOV	NEMČIJA KEM. ZNAK ZA BOR	ZADNJA ČRKA	GLAVNO MESTO GANE				ŠPANIJA RIMSKA 500	NAČIN UMETNIŠ. IZRAŽANJA	URADNI NAZIV IRSKE	POLMER	VAS POD POREZNO		
GL. MESTO ARMEN-SKE SSR					ZADETEK PRI TOMBOLI OBJEKT V BOVCU		TOVAR V ČRNUČAH KONJU = ŠNICA											
IGRA S KARTAMI				EBAN		REKA V ANGLIJI											AVTONOM POKRAJINA	
SEID MEMIĆ				ITALIJANI GORA V ŠVICI			GRŠKI BOG SONCA										ZNAČAJ	
OSEBNI ZAIMEK		STADION V BUDIMPEŠTI	SPLIT				KALIJ	VRH V HIMALAJI									ČASL RADO SADEŽ	
ENAKI ČRKI		VERZ					IME ČRKE										PRITOK VISLE MESTO V DALMACIJI	
ZAČETNICI NOBEL ZA FIZIKO L. 1947		AFRIŠKA DRŽAVA OGRINJALC															RIMSKA 1 NARAMKE	
VIDA BREST	RAZLIČNA SAMOGLASNIKA	LADO LESKOVAR	DEL TENISKE IGRE VNETJE SARENICE				MESTO V INDIJI					STROJ ZA CEFRANJE CUNJ						
ITAL. FILM IGR.			ROMULOV BRAT SP PEVKA NA PREL. 19-20. STOL.			ZIM. OLIMP. SARAJEVO						AVSTRIJ. TISK. AGENCIJA					TEKOČA MAŠČOBA PROTAK-TINIJ	
ŠP. PLES			KRAJ OB PROGL. ZID. MOST. BODEČ PLEVEL				DANSKI OTOK					NAZIV FARAONA AMENOFI-SA IV					OKORN VINKO GORA V ŠVICI	
			STAR NAZIV ZA VEŠJO ČEV TAJVAN				KRAVJE OGLA-SANJE					ALOJZ ZIDAR					DELAVCI ELEKTRO PODJETJA JEZ, NASIP ATA	VZKLIK PRI BIKOB. ITALIJA
	MOŠKA MODA																	
	IRSKA TEROR. ORG.						JOD RIMSKA 50											RISAL: L. L. TONE ČUFAR 10. SOGLASN.
	REKA MED SLOVENIJO IN HRVAT.																	SESTAVIL: AM. PEVKA (BRENDA) RUJO

REŠENO NAGRADNO KRIZANKO

pošljite v oddelek za informiranje do 13. maja 1982. Izmed pravilno rešenih bomo izžrebali:

- 1 nagrado 280.00 din.
- 2 nagradi po 180.00 din in
- 3 nagrade po 100,00 din.

Veliko užitka pri reševanju in sreče pri žrebanju!

Uredništvo!

REŠITEV REBUSA IN POSETNICE

Izmed vseh pravilnih rešitev rebusa — **IZOLATOR** in posetnice — **KINOOPERATER** je žreb po 60,00 din dodelil: Markošek Mariji, Kogej Cirili, Avbelj Ivu, Slatenšek Zori in Ilvar Sonji.

Ni naravno, da so cene večkrat »čarovniške«.

TANJUG

O pridobitvi in predelavi kovin

Poznanje metalurgije (baker, bron, zlato, srebro) se je v 3. in 2. tisočletju pred n. š. razširilo domala po vsej Evropi, pa tudi v Indiji in na Kitajskem. V tedaj nastajajočih centrih bronaste dobe v Evropi so kovine predelovali z vlivanjem v enega ali več kalupov iz kamna ali ilovice, ali s kovanjem v pločevine in žice. Iz tega je šla predelava naprej v orodje, orožje, okraske, posode in predmete kulta. Odlična dokazila zlatarske umetnosti so okrašeni vratni obročki iz Irske, ali z ornamentno opremljene ploskve sončnega voza iz Trundholma, ki ga sedaj hrani narodni muzej v Kopenhagenu. Visoko stopnjo predelave kovin je v zgodnji bronasti dobi doseglo egejsko področje. O tem pričajo zlate posode iz Anatolije ali kelih, okrašeni s scenami iz lova iz Grčije. Z vdelavno tehniko so okraševali orožja. V srebro ali bron so vdelali tudi posebno črnkasto maso, ki je bila sestavljena iz mešanice žvepla in srebra. Podlago so prej dobro segrevali. To tehniko so najprej razvili v Egiptu, kjer je našla mesto pri zlatarskih delih.

Kot pričajo predmeti iz kraljevskih grobov, je ročno zlatarstvo v deželi zelo cvetelo.

Ze v drugi polovici 3. tisočletja so v Mezopotamiji razvili izdelavo votlih odlitkov. K temu jih je navedel namen, da bi pri figurah in orožju uporabili čim manj dragocene kovine in napravili predmete lažje. Pri tem je bilo potrebno notranji prostor kalupa izpolniti s trdim jedrom, ki naj bi puščal ustrezen prostor za kovino. Jedro se ni smelo nikjer dotikati kalupa, ker bi sicer nastale luknje v odlitku. Razen tega so morali skrbeti za prezračevanje, da v litini niso nastali mehurčki. Od 2. tisočletja pred n. š. naprej je tehnika votlega vlivanja našla pot na Bližnji vzhod in v Egipt. V tej tehniki so vlivali v glavnem plastike.

Na Kitajskem je tudi nastopil čas predelave bron in se hitro razvil v visoko stoječo kovinsko umetnost, o čemer pričajo številne ohranjene posode in orožje. Prav v tistem času so osvojili tehniko vlivanja v komplicirane, večdelne kalupe, kot kažejo deli izkopanih kalupov.

S. R.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

ZA MESEC FEBRUAR

Prišli:

Vidervol Olga — zavijalka
Hojnik Stanislav — pom. delavec v kov. delavnici
Brank Anica — perica
Crnčec Nada — dovažalka
Tepavac Zdravko — čistilec lesa
Lovše Vinko — električar III — iz JLA
Barunčič Andjelka — snažilka-obratna
Bašič Muharem — čistilec lesa

Odšli:

Petrić Pero — pom. zavijača papirja
Andrić Sreten — referent za šport in rekreacijo
Težak Zvonimir — pom. vodje tiskarskega stroja
Jeriha Ciril — vodja prodaje — upokožen
Slabe Antonija — pom. vodje nabave — upokožena
Jašić Hasib — razkladalec surovin
Černe Stane — vratar — upokožen
Sijamhodžić Hilmiya — čistilec lesa

Rodili so se:

Bučar Darji sin Branko
Lovše Anici hči Andreja
Velić Rasimu hči Alma
Potokar Francu hči Tina
Hribar Pavlu in Frančiški sin Primož
Levičnik Ivanu hči Vesna
Petrović Marku hči Violeta
Vrečar Francu hči Alenka

CESTITAMO!

Poročili so se:

Halužan Tatjana z Zupančič Borisom
Kurtović Izet z Aličić Fajko

CESTITAMO!

ZA MESEC MAREC

Prišli:

Suljanović Fehim — obratni laborant — iz JLA
Jašaragić Rifet — pom. vodje preč. rezal. stroja — iz JLA
Bajrić Ibrahim — obratni laborant — iz JLA
Jakoš Franc — električar III. — iz JLA
Jovanović Borka — snažilka — obratna
Snoj Marjan — električar III
Štrubelj Tatjana — pripravnica
Jančar Marija — obračunovalec norm
Černe Jože — pomožni delavec
Rapuš Jože — pripravnik — iz JLA
Trampuš Ivan — paznik pap. stroja — iz JLA
Stjepanović Boro — tesar I.
Tomšič Ivan — ključavničar I
Belić Tomislav — II. pom. dodel. stroja — iz JLA
Lovrić Zorica — pripravnik

Odšli:

Podbevšek Stanka — pom. prodajni referent — upokožena
Vidić Slavko — paznik pap. stroja
Kragović Radivoje — vnašalec
Bau Stanislav — vratar — upokožen
Nedimović Mihret — pom. zavijača pap. — v JLA

Jusić Arif — razkladalec surovin
Jusić Zuhdiya — razkladalec surovin
Miljković Milan — razkladalec surovin
Nezirović Suljo — voznik viličarja
Galijašević Alija — voznik viličarja

Iskrica iz tn:

PRI DANAŠNJIH CENAH BO ODMRL PREJ STANDARD KOT PA DRŽAVA!

NAŠE DELO

Glasiło delovne organizacije Papirnice Vevče — Izdaja ga delavski svet — Izhaja vsak mesec — Glavni in odgovorni urednik Vida Bartol — Uredniški odbor: Razdevšek Jožica, Zajec Ignac, Marolt Jože, Fras Franc, Razdevšek Silvo, Bogovič Ivo, Grad Andrej — Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, ČGP Delo, TOZD Delavska enotnost, Ljubljana, uredništvo za urejanje glasil delovnih organizacij — Tisk tiskarne Tone Tomšič, Ljubljana — Naslov uredništva: Papirnica Vevče, Vevška cesta 52, 61260 Ljubljana-Polje. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.